

WPDDetails

#18

THEMA: *Kleurrijk*
KLEUREN BEÏNVLOEDEN ONS LEVEN

Interview **VAN DER GANG DOKKUM**
KAPITEINS STIJLVOL GEKLEED OP HET WAD

**WPD: EEN BEDRIJF MET EEN GROTE
DIVERSITEIT AAN MEDEWERKERS**

WPDdetails

Jaargang 7 - #18
Juli 2022

5 Voorwoord directie

6 Inleiding thema Kleurrijk

Volop kleur op de eilanden

7 Gastcolumn

Maya Wildevuur

8 Oertocht

10 Samenwerking

Van der Gang Herenkleding en WPD

12 Kleur en geur in bloemenweide

De Hofstede

13 Facts & Figures

Over veiligheid

14 Testvaart

Esther Oud

16 Hoe kleuren ons leven beïnvloeden

18 Historie

Ruiken aan een kleurrijk verleden

20 Ondernemer in beeld

Osorio World's Kitchen Ameland

22 Kleurrijke eilanders

Gesprekken met eilandbewoners

25 Column

Ger van Langen

28 Collega's WPD

Een bedrijf met een grote diversiteit aan medewerkers

'Als ik zie hoe ze het schip besturen, binnen de beperkte mogelijkheden van water en zandbanken, dan vind ik dat knap'

Esther Oud, AmelandEén

'Ik krijg energie van mijn werk, door collega's en de werksfeer, maar ook door met reizigers een praatje te maken'

Marc Hesselink, matroos WPD

31 Collega rederij

NorthLink Ferries Schotland

34 Evenementen en sponsoring

Wandeltocht Rondje Ameland

36 Ondernemer in beeld

Natuurfotograaf Folkert Abma Schiermonnikoog

38 Shantymusiek Schiermonnikoog

Kleurrijke klanken van Gin See to Heich

39 Het lekkerste van...

Burrata al verde

40 Kleurrijke eilander natuur

Cyntha Borrás Natuurmonumenten en
Marjan Veenendaal Staatsbosbeheer

42 Actualiteiten

43 Fotowedstrijd

Collage

44 Sameland

Theater geïnspireerd door de
boeiende eilandcultuur

46 Nieuws uit de Groep

50 Veerbootcafé + agenda

51 Volgende editie + colofon

52 Vaste reiziger in beeld

Jacoba Oud

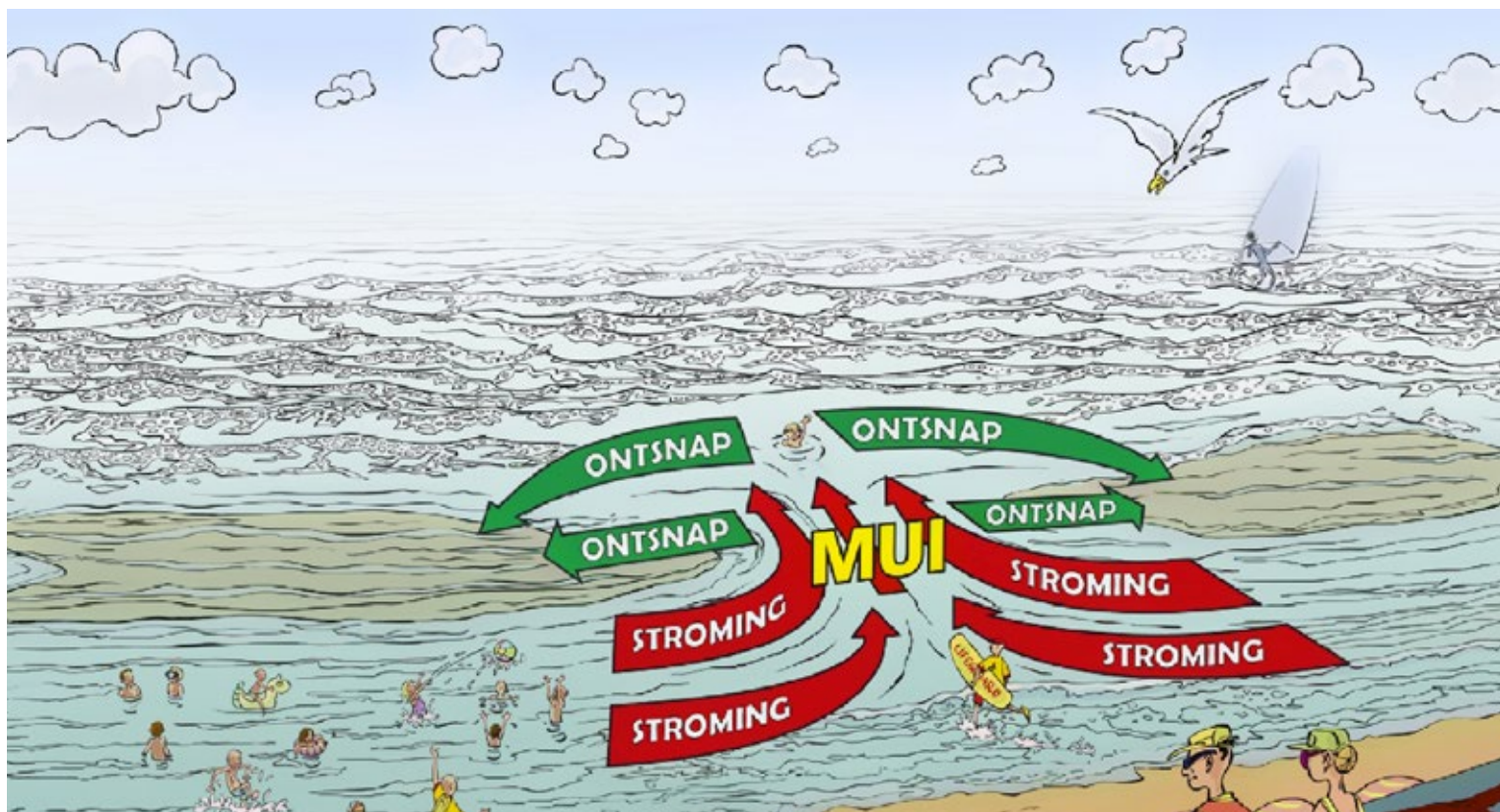
*'Tijdens elke overtocht doen zich
dingen voor waar ik blij van word'*

Jacoba Oud, vaste reiziger

*'Het gebied waarin wij varen is
één en al dynamiek'*

Robert Vermaning, kapitein WPD

Checklist voor een **veilige** stranddag

1. Zwem altijd tussen de roodgele vlaggen
2. Lees de veiligheidsborden
3. Vraag de lifeguards om veiligheidsadvies
4. Zwem samen met een vriend(-n)
5. Hulp nodig? Blijf kalm en trek aandacht

In de zomer is het heerlijk aan en in zee. Helemaal als er golven zijn. De Noordzeekust is dan een groot speelparadijs. Zwemmen, springen, (body)surfen, onder de golven door duiken, de zee is prachtig om in te spelen. Wees wel alert! De zee stroomt altijd, zeker als er golven zijn. Bij mooi weer en vlak water merk je het soms niet, maar de zee is altijd in beweging. Zeker als de golven hoger worden, zul je voelen dat de zee meer gaat 'trekken'. Wees vooral dan alert op 'muien'. Dit

zijn rustige(re) stukken water tussen de golven in. Dit lijkt veilig, maar is juist verraderlijk: daar is het dieper en stroomt het water van de omslaande golven terug de zee op. Daar 'trekt' het water je dus de zee op. Tegen die stroom in zwemmen is onmogelijk. Wat doe je dan wel? Blijf rustig, blijf drijven en zwaai als het kan om hulp naar een lifeguard of naar een vriend(in) op de kant die op je let. Zie voor meer tips de afbeelding hiernaast/hieronder.

BESTE LEZER,

De eilanden zijn een kleurrijk spektakel van mens en dier en daar doet de natuur nog een schepje bovenop. Kleurrijk in de letterlijke én figuurlijke betekenis. Of je nu over de Waddendijk komt of over de duinen naar het Noordzeestrand, het samenspel van lucht en water is spectaculair. Tussen Waddendijk en Noordzeestrand is het nog overweldigender. Een ongekeende diversiteit van kleuren en bewegingen. Diversiteit op alle gebied.

Diversiteit is ook wel reden tot een tegenreactie, roept ook negativiteit op. Dat zien we in diverse delen van de wereld, wat in schril contrast staat met onze kleurrijke wereld. Goed om meer oog voor onze kleurige rijkdom te krijgen. De rode draad van deze editie van WPDetails is Kleurrijk. Kleurrijk op alle gebied; de kleuren die het schilderspalet van dit prachtige gebied vormen.

WPDetails als spreekbuis voor medewerkers, eilanders, relaties en belanghebbenden met alle diversiteit, waarbij variëteit én terugkerende artikelen elkaar afwisselen; eilander ondernemers aan het woord, stellingen besproken vanuit verschillende hoeken en reizigers die hun ervaring delen. Scherp op de details: WPDetails.

De eilanden hebben in het verleden velen geïnspireerd: musici, schilders, dichters en schrijvers hebben hun mooiste werken op de eilanden gemaakt. Maar ook nu wordt eenieder geraakt door de puurheid van het licht op de eilanden. En iedere dag weer inspireren de eilanden bewoners en bezoekers. We hopen dat deze uitgave van WPDetails u inspireert. Een inspiratie die gesprekken en discussies op gang brengt. De inhoud mag reacties oproepen. Reacties met een mail aan de redactie. De redactie ziet ze graag tegemoet.

Ik wens u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,

Ger van Langen

Directeur Wagenborg Passagiersdiensten

Volop kleur OP DE EILANDEN

Dat de Waddeneilanden uniek en prachtig zijn, weet iedereen die ze wel eens heeft bezocht. Dat ze in allerlei opzichten ook kleurrijk zijn, laten we je graag zien in deze WPDetails. Om te beginnen in de natuur.

We gingen mee met experts van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer om te ontdekken welke bijzondere, kleurrijke dieren en planten we zoal op Ameland en Schiermonnikoog aantreffen. Een natuurfoto graaf vertelt hoe de natuur op Schiermonnikoog voor hem een eindeloze bron van inspiratie is.

We laten een aantal eilandbewoners aan het woord die een kleurrijk leven leiden. Bijvoorbeeld door muziek in te zetten om mensen te verbinden, of door op uiteenlopende manieren onder de aandacht te brengen wat voor bijzonders de eilanden te bieden hebben. En dan zijn er nog de mensen die de eilanden bezoeken. We gaan onder meer met ze in gesprek tijdens de 'Oertocht'. Daarnaast zetten we de theatermakers van Sameland en het Shantykoor op Schiermonnikoog in de schijnwerpers. Kleurrijke gezelschappen die onlosmakelijk met de eilanden zijn verbonden.

En zoals elke keer geven we een kijkje achter de schermen van Wagenborg Passagiersdiensten. Medewerkers vertellen over onze organisatie en we blikken terug op een kleurrijk hoofdstuk uit de geschiedenis. Dit alles en nog veel meer komt aan bod in deze editie van WPDetails.

Blij worden van kleuren!

Op vijfjarige leeftijd wist ze al dat ze wilde tekenen en kleuren. Haar creativiteit koppelde ze al op jonge leeftijd aan haar handelsgeest. Met haar eerste bedrijfje 'Maya's kunstnijverheid' verzorgde ze kunstzinnige bloemarrangementen voor allerlei gelegenheden. Daarna kwamen de textiel en de zijdecollages. Een enorm boeket bloemen dat ze cadeau kreeg bij de opening van haar galerie werd de aanzet tot haar kleurrijke aquarellen, waarmee ze als kunstenares al jarenlang bekend is in binnen- en buitenland. De flamboyante kunstenares woont in het Groninger Midwolda op de statige Ennemaborg, één van de pronkstukken van het Groninger Landschap. Haar werk is hier te koop en er is ook de mogelijkheid van kunstuitleen. De werken van Maya zijn uitgewaaierd over de hele wereld. Van België tot Amerika en van Denemarken tot Israël.

"Ik herinner me dat ik in Zweden voor het eerst korenbloemen en klaprozen zag in de natuur. De klaproos heeft een kwetsbaar uiterlijk met zijn prachtige dunne rode bloemblaadjes. De combinatie met het blauw van de korenbloem heeft mij enorm geïnspireerd in mijn schilderkunst. De wereld zie ik iedere keer met andere ogen. In India raak ik geïnspireerd door de sierlijkheid van mooie vrouwen, in Afrika door beesten. Daarom schilder ik altijd ter plekke. Het heeft mij over de hele wereld gebracht, met in mijn bagage altijd een schilderskist en -ezel. Geen vakanties, reizen om te werken en dan thuiskomen

met souvenirs, kleding en sieraden. Het ontdekken van nieuwe culturen en landen houdt mij jong van geest. Op de Waddeneilanden ben ik altijd dol geweest. Heerlijk die rust, je komt met veel mensen tegelijk aan op de veerboot, maar eenmaal op het eiland, vind je elkaar niet meer terug. Je kunt er letterlijk uitwaaien. Elke dag, uur, minuut is het water en de horizon anders. En vergeet niet de rijkheid aan wisselende kleuren in de natuur. Ik heb de zee en eilanderlandschappen regelmatig vereeuwigd op doek. Op Texel kom ik regelmatig, want daar woont mijn zuster. Mijn zwager brengt me dan met mijn

schildersspullen de natuur in, waar ik hele dagen zit. Maar ook op Ameland en Schiermonnikoog heb ik geschilderd en geëxposeerd. Mensen worden blij van mijn. mijn kleurrijke kunst. Ik word elke dag opnieuw blij van kleuren en vind het op mijn beurt fantastisch om mensen blij te maken. Dat is de drijfveer van mijn bestaan. In mijn leven heb ik heel wat verdriet gehad en veel van mij afgeschilderd. Maar mijn reizen hebben mij een rijk leven bezorgd. Ook mijn laatste reis doe ik op mijn manier. In de kelder staat mijn doodskist al klaar. Een kleurrijk kunstwerk beschilderd met vissen, de binnenkant met klaprozen."

www.mayawildevuur.nl Galerie geopend op zaterdag en zondag van 14.00 tot 17.00 uur of op afspraak.

Elke dag varen over het wad de veerboten van Ameland en Schiermonnikoog naar de eilanden en weer terug. We gaan op zoek naar de verhalen op en achter de veerboot. De hele dag is het een gaan en komen van mensen met iedere minuut een ontmoeting of afscheid. De unieke verhalen die erachter schuilgaan, komen hier aan bod.

Als u denkt 'De Oertocht' dat komt me bekend voor, dat klopt. De 32 afleveringen van de bijzonder succesvolle televisieserie 'De Oertocht' waren in 2017 en 2019 te bekijken via Omrop Fryslân. De flimmaker van de serie Herman Zeilstra gaat nu met zijn camera in de hand op pad voor WPDetails. De belevenissen van Herman zijn naast deze rubriek ook online te volgen.

Jean Alonzo uit Leeuwarden gaat schoonmaken:

SPORTIEVE LOOK

Jean Alonzo uit Leeuwarden zit op de eerste boot naar **Ameland**. Hij gaat de hele dag villa's schoonmaken. Hij ziet er sportief uit, want hij wil zeker van zichzelf zijn. Vroeger was hij dik en onzeker. *"Ik ben gaan boksen en de kilo's vlogen eraf. Ik heb nu veel meer geloof in mezelf, hoewel dat soms nog best moeilijk is, het is net als liefde, dat is ook een gevoel. Sporten heeft mij over drempels heen geholpen."*

Hylkje gaat op de snorfiets naar Dokkum:

WONEN OP VAKANTIE

Er rijdt een snorfiets de eerste boot van **Ameland** naar Holwerd op. Het is Hylkje. Ze is altijd vrolijk, want het leven is zwaar genoeg geweest. *"Sommige dingen kun je niet veranderen, maar je kunt wel veranderen, hoe je er zelf mee omgaat. Daar heb ik voor gekozen,"* zegt ze. Ze gingen altijd naar Ameland met vakantie. 20 jaar geleden kreeg haar man een baan bij de fietsverhuur en vertrokken ze naar Ameland. *"Wij hoeven niet meer met vakantie, wij wonen op vakantie."* Hylkje moet even naar Dokkum, meestal gaat ze op de fiets, maar vandaag op de snorfiets want ze moet zwaarder spul meenemen.

Kunstenares Garda Meerdink en Ludy Feyen willen minder haast:

LABYRINT

Kunstenaresen Garda Meerdink en Ludy Feyen hebben een labyrint gemaakt bij de berkenplas. Daar nodigen ze mensen uit om het labyrint in de vorm van een walvis te lopen.

Schiermonnikoog heeft al eeuwenlang een relatie met de walvis. *"We hebben te weinig zorg voor onze medescheepselen, of het nu de walvissen of kippen zijn. Onze wereld heeft te veel haast, veel te veel haast...."*

Stuurman Anne Teakema heeft vroege dienst:

SOMS IS DE EMMER VOL, SOMS LEEG

De eerste boot naar **Schiermonnikoog** is redelijk vol. Er staat een vrachtwagen van de Omrin die er nog maar net op past. *"Maar we staan erop en varen weg,"* roept de chauffeur. Stuurman Anne Teakema heeft vandaag vroege dienst. Misschien dat hij vanmiddag nog een extra afvaart draait vanwege het mooie weer. Het is vrijdagmiddag, dan wil het wel eens extra druk zijn. *"Het is net als met vissen, soms is de emmer vol en de volgende keer kom je met een lege emmer thuis."*

Janine Vogelaar en haar man willen de dag optimaal benutten:

TIJD VAN DE WERELD

Janine Vogelaar en haar man zijn er vroeg bij vandaag. Zij willen de dag helemaal benutten. *"Wij zijn gepensioneerd en hebben dus alle tijd van de wereld."* In alle getijden vinden ze **Schiermonnikoog** mooi. Janine: *"Ik ben in Scheveningen geboren. Dus af en toe mis ik de zee. Dan wil ik daar even naartoe, om dat gevoel weer terug te krijgen van vroeger."*

Van der Gang steekt kapiteins in het nieuw

Van der Gang Herenkleding heeft nieuwe kostuums geleverd aan de kapiteins van Wagenborg Passagiersdiensten. Deze medewerkers zijn voortaan te herkennen aan de mooie, stijlvolle kapiteinskleding. De managers van het schip stralen met de nieuwe kleding herkenbaarheid en professionaliteit uit.

Van der Gang levert sinds 1873 representatieve kleding aan bedrijven, organisaties en particulieren. Maatwerk hoort bij de geschiedenis van dit bedrijf, ieder kledingstuk weten ze perfect op maat te maken of aan te passen naar speciale wensen. Jan-Michiël van der Gang: *"Het is sinds jaar en dag onze kracht om mensen in hun kracht te zetten. Het woord 'mode' vind ik minder interessant, het gaat erom wat bij de klant past en wat bij de gelegenheid past. Goed advies is*

daarbij belangrijk, om dat te kunnen geven, moet je de klant kennen en de relatie onderhouden. Zo hebben wij klanten uit het hele land, omdat we op relatie werken, maakt de regio niet uit."

Dokkum vestingstad van het wad

De vestigingsplaats van Van der Gang is Dokkum, in het noorden aan de waddenkust en één van de Friese Elfsteden. *"Wij maken ons sterk voor onze stad en deze regio. Daar stoppen we veel*

tijd in, zodat het niet alleen onszelf goed gaat, maar ook collega-ondernemers. Kijken we naar lokaal ondernemerschap, dan zie ik verwantschap met Wagenborg Passagiersdiensten. Ook zij ondernemen lokaal, hebben duidelijk hart voor de regio en hebben klanten uit het hele land. Jaarlijks passeren honderdduizenden toeristen Dokkum om van Holwerd naar Ameland of van Lauwersoog naar Schiermonnikoog te gaan. Wij hopen deze regio nog sterker met het wad te kunnen verbinden.

Voorliefde eilanden

"Ik kom zelf van jongs af aan op de eilanden, onze tent staat elke zomer op Schiermonnikoog, het voelt daar een beetje als ons 2e thuis. Als bedrijf hebben wij ook altijd een bijzondere band gehad met de eilanden. Mijn vader was de 4e generatie in ons familiebedrijf, eigenlijk zeg ik dat liever dan dat ik de 5e generatie ben. De enige klus die ik samen met hem heb gedaan, was het opmeten van het shantykoor van Schiermonnikoog. Ik was toen een jaar of 15. Mijn vader nam de maten en ik schreef het op. In 1998, ik was toen 23 jaar, heb ik de zaak vanwege de gezondheid van mijn vader overgenomen. Volgend jaar zit ik 25 jaar in de zaak en bestaat ons bedrijf 150 jaar."

Samenwerking

Een belangrijke voorwaarde van Wagenborg Passagiersdiensten was dat de kleding per persoon

op maat gemaakt zou worden, zodat de kapiteins zich er lekker in voelen. *"Dat past precies bij onze werkwijze. Kleding moet kloppen met de lichaamstaal. Iedereen moet zich er goed bij voelen, dan stralen ze dat ook uit,"* stelt Jan-Michiël. In elk kapiteinskostuum is de naam geborduurd van de drager. Het rood in het bedrijfslogo van Wagenborg komt terug in de voering. *"Ondanks de richtlijnen waar een kapiteinspak aan moet voldoen, hebben we met details, zoals ook de knopen en epauletten de maatpakken extra uniek willen maken. Wij zijn er trots op deze opdracht in goede samenwerking te hebben mogen doen."*

Stijlvol op het water

Met de kwaliteitskleding van Van der Gang kunnen de kapiteins van Wagenborg weer jaren vooruit. Zij zullen de veerdienst de komende tijd weer stijlvol op het wad vertegenwoordigen.

Kleur en geur in *bloemenweide* de Hofstede Ameland

De accommodatie De Hofstede aan de rand van Hollum op Ameland wordt gerund door de zoon en schoondochter van Lineke Blokker-Faber, zelf verzorgt ze hier een prachtige wilde bloementuin. *“Bezig zijn met alles wat groeit en bloeit heeft altijd mijn interesse gehad. Elke keer als ik naar het vaste land ging, werd ik geboeid door het bloeiende veld net over de dijk. Dit wilde ik ook. Daarbij kwam dat de roep naar een betere habitat voor bijen en vlinders bij mij steeds sterker werd. Als de bij uitsterft, krijgt de mens een probleem met de voedselproductie. Op een strook langs de Oranjeweg kon ik in 2019 met hulp van een subsidieregeling verstrekt door Streek Werk, loonbedrijf Nachtegaal, Staatsbosbeheer en Wild Beheer Ameland mijn droom realiseren.*

De bloemenweide is inmiddels een walhalla voor meerdere diersoorten. Niet alleen voor bijen en vlinders, maar ook voor mezen, vinken, hout- en tortelduiven en konijnen. Het zadenmengsel bestaat uit ongeveer 30 soorten, te verdelen in bloemen, kruiden en granen.

Naast dieren genieten ook passanten volop van bijvoorbeeld de blauw-paarse bloemen van het slangenkruid, de phacelia en de korenbloem, de gele toortsen en teunisbloem, de rode klapprozen, de witte margriet en de schermen van de wilde peen. Het is een bloementuin naar mijn hart, met een grote verscheidenheid aan planten waar dieren van kunnen leven en mensen blij van worden,” aldus Lineke Blokker.

Over veiligheid

Een van de kernwaarden van Wagborg Passagiersdiensten is “Veiligheid”. Hiermee doelen we zowel op de veiligheid van de passagiers, als die van onze medewerkers op de werkvloer. Veiligheid strekt zich uit van de vloot tot aan de kantoren. Om die veiligheid te kunnen waarborgen, worden onze medewerkers ieder jaar getraind, waarbij ook externe hulpdiensten als brandweer, ambulance, KNRM en de SIGMA ingezet worden.

Hieronder een greep uit een aantal trainingen:

Kwartaaltrainingen

Tijdens deze trainingen wordt een goede samenwerking tussen de medewerkers van Wagborg en de externe hulpdiensten, zoals brandweer, ambulance, politie, Sigma en KNRM, getraind. Dit om in geval van nood of een ramp zo goed mogelijk voorbereid te zijn.

Scenariotrainingen

Er worden verschillende scenario's getraind, denk aan brand in de machinekamer, agressie op de havenkantoren of man-over-boord situaties.

Veiligheidvaardigheidstrainingen

Safety first! Zowel voor onze passagiers als medewerkers. Om een veilige overtocht of werkplek te waarborgen worden de volgende veiligheidstrainingen verzorgd:

Testvaart Esther Oud

Een keer een dagdeel meelopen met iemand van WPD. Van de stuurhut tot de machinekamer. Een unieke mogelijkheid om kennis te maken met de veerdienst en sneldienst en het werk achter de schermen. In deze rubriek neemt telkens een eilander een kijkje bij WPD om ons bedrijf beter te leren kennen. In deze editie Esther Oud, raadslid AmelandEén.

Mark Molenaar is stuurman en inval kapitein. Hij vindt contact met mensen leuk. Boven op de brug is leuk, maar op het dek ook. Beide combineren maakt hem gelukkig. Mark krijgt vandaag hoog bezoek. Esther Oud van AmelandEén komt een overtocht meelopen op de brug. Esther woont ook bij Mark in het dorp. Ze is 41 jaar, geboren en getogen Amelandse en woonachtig in Buren. Ze heeft een zoon van 6 jaar oud. Esther is actief in de politiek op Ameland en ze werkt op de Waddencampus op het eiland.

Mark heet haar welkom aan boord, daarna gaan ze naar de

stuurhut om een stukje te varen. Het uitzicht over het wad is op deze hoogte adembenemend. Esther maakt een foto met de telefoon en is aangenaam verrast door het uitzicht. *"Dat maak je niet elke dag mee."*

We varen de nieuwe vloedgeul in die drie jaar geleden is gemaakt in één van de vele bochten van de route. Er is daar een bocht doorgestoken, dat gaf de boot destijds tijdswinst bij de overtocht. Nu 3 jaar later is die winst weer verloren gegaan.

"Is het dan weggegooid geld geweest?" vraagt Esther aan Mark. *"Dat denk ik niet, maar ik denk dat ze de geul als geheel moeten*

zien om te bekijken wat er het beste gedaan kan worden."

Esther: "Amelanders willen gewoon op tijd zijn, dat het betrouwbaar is en dat de auto mee naar de wal kan als dat nodig is. Maar als je je echt verdiept in de materie en ziet hoe dynamisch het waddengebied in elkaar zit, en dat er bij elk tij meer zand in komt dan eruit gaat, moet je daar bij een lange termijnvisie rekening mee houden. De vraag is, wil je dan krampachtig blijven baggeren." Mark vult aan: "Wat ze hier baggeren, gooien ze even verderop weer neer. Wat wordt gebaggerd, mag het wad niet verlaten."

Esther en Mark praten uitgebreid over de verschillende mogelijkheden.

Esther: "Kleinere bootjes voor voetgangers, zou dat een oplossing zijn?" Mark: "Er wordt hier zoveel overgezet." Esther: "Één van de opties was een brug, hè?" "Dan denk ik dat we met zijn allen van Ameland gaan verhuizen," zegt Mark.

"Dat denk ik ook," vult Esther aan.

Esther geeft toe dat ze het antwoord ook niet heeft. Maar het is na 5 jaar in de politiek wel duidelijk dat er voor de lange termijn nog geen constructieve oplossing is.

We zouden bijna vergeten dat Esther zelf ook nog een stukje zou varen. Ze gaat zitten op Mark zijn stoel, die een klein beetje te hoog is voor haar. "Die hoogte is belangrijk, omdat je dan alles beter ziet," vertelt Mark.

We zitten net in een heel smal stuk van de vaargeul, kapitein Willem Groenewold stuurt het m.s. Sier hier vakkundig doorheen. Esther: "Ik kijk heel vaak over het wad, maar als je ziet hoe je nu moet manoeuvreren, dat wat Willem Groenewold doet, ik vind het knap." Er waren zoveel dingen om over te praten, dat we ook alweer op Ameland zijn aangekomen.

"We kunnen niet toveren," zegt Esther.

"Nee, kon ik maar baggeren!" voegt Mark toe. Esther: "Het was echt leuker dan verwacht. Je bent toch in een andere setting op de boot. Als ik zie hoe ze dat schip besturen, binnen de beperkte mogelijkheden van het water en de zandbanken, dan vind ik het knap. Dan realiseer ik mij dat ze dit meerdere keren per dag doen, met de verantwoordelijkheid voor al die mensen op de boot. Ik heb respect gekregen voor wat deze mensen hier doen."

Scan met de telefoon de QR-code om het verhaal van de 'Testvaart' van Esther Oud terug te zien.

Ook interesse om als eilander een keer een dagdeel met ons mee te lopen?
Stuur een mail met motivatie aan de redactie: wpdetails@wpd.nl

Hoe *kleuren* ons leven beïnvloeden

Kleuren roepen bepaalde emoties en gevoelens op; van blijdschap tot onrust, van ontspanning tot enthousiasme. Daarnaast kan kleur informatie doorgeven, zonder dat daarbij woorden nodig zijn. Denk aan de rode en blauwe stip op een waterkraan, iedereen weet wat deze betekent. Ook kan kleur een waarschuwing zijn. We zetten een aantal kleuren eens op een rij.

Geel is de kleur van het optimisme, de vrijheid en de levenslust. Het is ook de kleur van de creativiteit. Geel trekt aandacht en daarom zie je de kleur veel terug in het straatbeeld. **Oranje** sluit hierop aan. Deze opvallende kleur roept plezier, enthousiasme en energie op. Een andere kleur die de aandacht trekt, is rood. Deze kleur heeft letterlijk effect op je lijf; uit onderzoek blijkt dat de kleur **rood** het hart sneller doet kloppen. Het is de kleur van passie, maar te veel rood kan ook boosheid of paniek opwekken.

Groen is een mooie tegenhanger van rood. De kleur staat symbool voor de natuur en heeft - net als de natuur zelf -

een stressverlagend en verfrissend effect op mensen. Vanwege het rustgevende effect zie je deze kleur vaak terug in ziekenhuizen. Ook **blauwe** tinten helpen om te ontspannen. Het is de kleur van vertrouwen, stabiliteit en gemoedsrust. Brengt **rood** de hartslag omhoog, blauw brengt de ademhaling omlaag. De ultieme kleur van rust is **wit**. Deze kleur roept de associatie op van zuiverheid, reinheid en onschuld. Het is daarnaast een slijke kleur, net als de tegenhanger **zwart**. Zwarte letters op een witte achtergrond is een stijlvolle combinatie die je veel terugziet bij luxe merken.

Geniet van de zomer op Ameland!

*Fietsen, wandelen, zandkastelen bouwen,
een wadexcursie, zeehondjes kijken en
nog veel meer om van te genieten.*

Kortom: voor elk wat wils!

vвамeland.nl

Bureweg 2, Nes
O.P. Lapstraat 6, Hollum
Tel. 0519-546 546

Ruiken aan een *kleurrijk* verleden

Egbert Wagenborg (1866-1943) en echtgenote Abelina Lukkina Vegter (1868-1931)
(Fotocollectie en tekst Henk Zuur)

Het thema van deze editie van WPDetails is 'kleurrijk'. Hoe wordt het leven beïnvloed door kleuren..., kleurrijke personen op het eiland en binnen WPD, kleurrijke passagiers... Ook Egbert Wagenborg (1866-1943), die op de drempel van de 19e eeuw de basis legde voor het huidige Koninklijke Wagenborg, was een kleurrijk man met inzicht en ondernemersmoed. Hij was twintig jaar oud toen deze zoon van een eenvoudige scheepsjager kennis kreeg aan de twee jaar jongere Abelina Vegter. Egbert verloor weliswaar zijn hart, maar niet zijn hoofd.

Aan het Winschoterdiep was in die jaren de werf gevestigd van Berend Niestern. Op zekere dag kwam de jonge Egbert Wagenborg met Niestern aan de praat. Hierbij moet hij zoveel vertrouwen hebben uitgestraald dat werfbaas Niestern het aandurfde een schip voor hem te bouwen zonder dat Egbert een cent bezat. Het werd een houten tjalk van bijna honderd ton, die in 1888 als Broedertrouw in de vaart kwam. Samen met een oude stuurman, die hem het zeemansvak eigen moest maken, koos hij zee. Ook Abelina, met wie hij in 1888 trouwde, vond haar plaats in het kleine roefje van de tjalk.

Slechts korte tijd later werd de oude stuurman bedankt en voer Egbert met een jonge matroos en een kok-licht-matroos. De Broedertrouw werd vervuld voor de 135 ton grote ijzeren tjalk Liberté. Gedurende vijf jaren voer kapitein-eigenaar Egbert Wagenborg het water dun met dit scheepje.

Het gezin Wagenborg breidde zich in rap tempo uit. Naast moeder Abelina voeren ook de kinderen Geertruida (1888), Lukkina (1890), Rika (1891), Abel (1893) en Harmke (1895) mee. Toen het zesde kind in 1898 op komst was en er aan boord nauwelijks de ruimte was voor het grote gezin, besloot Egbert Wagenborg zich aan vaste wal in Farmsum onder de rook van Delfzijl te vestigen. De Liberté kreeg een zetschipper en Egbert Wagenborg werd de bevrachter. Als geboren zakenman nam hij transporten over van Groningse, Friese en Drentse houtzagerijen, hij verzorgde de overslag uit de zeeschepen. Dit leverde uiteindelijk een stevige boterham op. De firma Wagenborg begon een begrip te worden als bevrachtingskantoor en

alras moesten schepen worden bijgecharterd.

Egbert Wagenborg beperkte zich - naast bevrachtingswerkzaamheden - niet alleen tot de aan- en verkoop van schepen, hij handelde ook in kolen. In 1905 kocht hij, andermaal weer bijna zonder eigen geld, een nieuwe door de opdrachtgever niet afgenomen stoomsleep-passagiersboot, die hij als Anna Meike in de vaart bracht. Nog steeds was er van een grootscheepse aanpak geen sprake. Egbert Wagenborg was niet te beroerd om op de fiets langs het Eemskanaal, Winschoterdiep en zelfs vanaf Delfzijl naar Harlingen te fietsen om daar schepen te bevrachten.

Een interessant persoonlijk gegeven is ook dat Egbert Wagenborg een overtuigd propagandist voor de geheelonthouding was en wierp zich daarom op als tegenstander van de toentertijd gebruikelijke kroegbevrachting. Daarnaast was hij in 1901 met roken gestopt en werd vegetariër. Anno 2022 zou hij terecht kunnen worden bestempeld als een evenwichtig en progressief man; in die dagen zal hij zeer zeker als een exentrieke en kleurrijke persoonlijkheid zijn beschouwd. Niettemin, in 1913 was hij een erkende theosoof en vond daarmee aansluiting bij zijn idealistische opvattingen.

In de loop van W.O.I werd Delfzijl een belangrijke invoerhaven van hout en uitvoerhaven van o.a. kolen en cokes. Ook hier was de firma Wagenborg nauw bij betrokken. De Rijksveerdiensten op Schiermonnikoog en Ameland kwamen in 1918 onder de Wagenborgvlag en in 1919 werd Egbert Wagenborg eigenaar van het Badhotel op Schiermonnikoog...

Tot zover de zakelijke kant van Egbert Wagenborg.

Privé ging 't het gezin Wagenborg ook 'voor de wind' en werd gezegend met elf kinderen. Geluk en intens verdriet gingen hand in hand: drie kinderen overleden op zeer jonge leeftijd en in 1916 bleef de 23 jaar oude Abel op zee. In 1923 en 1924 overleden zoon Petrus, het kind dat in 1898 geboren is en Egbert Wagenborg deed besluiten aan vaste wal te gaan, en diens echtgenote Aaltje. Hun zoontjes, de toen zes- en vijfjarige Egbert en Albert, bleven als wees achter. Liefdevol werden beide knapen opgenomen in het gezin van hun opa en opoe Wagenborg, met daarin toen ook de ongetrouwde dochter Martha. Egbert en Albert hebben een fantastische jeugd gehad. Beide grootouders deden er alles aan de jongens een normale 'kwajongens'-leven te geven. *'Mensen-mens, mijn opa!'* aldus kleinzoon Egbert later. *"Opa vertelde me ooit dat mijn vader Petrus als kind vroeger eens een steenpuist op de billen had en dat hij er wegens de pijn niet op kon zitten. Als hij een boekje wilde lezen, ging hij languit op de treden van de trap liggen. Op zekere dag komt opa thuis en ziet dat zijn zoon languit op de trap ligt te lezen. Opa zal zeker niet bij 'het ongemak' stil hebben gestaan. Hij bedenkt zich niet en mept zijn zoon een stevige veeg tegen de billen. Resultaat: de steenpuist 'door', kleinzoon gillen van de pijn, maar het probleem was over: hij kon weer zitten!"*

Thema 'kleurrijke personen...' Ook die oude Egbert Wagenborg hoort zeker in het rijtje thuis. Er zijn legio anecdotes. Graag wil ik daar op deze pagina in de rubriek 'Historie' op terug komen.

"WERELD AAN kleuren en smaken OP JE BORD"

Tijdens een avondje dineren bij Osorio World's Kitchen weet je zeker: je krijgt de meest kleurrijke en smaakvolle gerechten geserveerd. Chefkok Ricardo Weitenberg en gastvrouw Daniëlle Daans verrassen hun gasten met al het goede wat met name de Caribische en Aziatische keuken te bieden heeft.

Waarom zijn jullie dit restaurant begonnen?

Ricardo: "We wonen tien jaar op Ameland en hebben in verschillende restaurants gewerkt, altijd in loondienst. Op een gegeven moment dachten we: waarom beginnen we niet voor onszelf? We kennen de wereld aan gerechten en wilden graag een eigen kaart."

Daniëlle: "We wilden helemaal ons ei kwijt in ons werk."

Wat biedt Osario World's Kitchen?

Daniëlle: "We zitten precies tussen het dorp en het strand, dus we willen mensen een extra goede reden geven om hier te komen. We houden van reizen. Daarnaast komen we zelf uit andere landen (Daniëlle uit Suriname en Ricardo uit Colombia, red.) Er is zoveel lekkers in de wereld! Dat willen we mensen laten proeven."

Ricardo: "Shared dining staat bij ons centraal. Je kiest meerdere, kleine gerechten die je samen kunt eten. We hebben ook een verrassingsmenu dat een doorsnee is van de kaart. Dan heb je dus een pallet aan smaken op je bord. Gasten kunnen verder kiezen voor plates zoals rendang."

Daniëlle: "We maken de gerechten zo vers mogelijk: van boemboes tot dessert. Ook de vruchtensappen maken we zelf. Daarom beginnen we ook vroeg op de dag."

Wat vinden jullie het leukst aan het werk?

Daniëlle: "Als mensen tevreden de deur uit gaan, oftewel als we hebben bijgedragen aan een leuke avond voor de gasten."

Ricardo: "Ik vind het mooi om met eten te experimenteren. Liefst ben ik daar een dag per week mee bezig, maar daar kom ik niet altijd aan toe."

En wat zijn de uitdagingen?

Ricardo: "Nieuw personeel vinden. We hebben al een heel mooi en divers team. We hebben iemand uit Portugal, uit Curaçao, uit

Duitsland en uit Nederland. Die vinden het ook leuk om mee te denken met de kaart. Maar extra handen zijn welkom."

Daniëlle: "Elke dag is anders en elke dag heb je andere gasten. Dat is vaak even schakelen. Maar na zoveel jaar ervaring in de horeca lukt dat wel."

Wat zijn jullie plannen voor de toekomst?

Daniëlle: "We zijn in 2020 begonnen en moesten sindsdien vooral overleven vanwege corona. Overigens zijn we blij met de goede samenwerking met onze burens, de hotels. De ondernemers, maar ook de Amelanders gemeenschap, hebben ons echt door de coronaperiode gelooft. Maar nu hebben we voor het eerst een normaal seizoen, dus eerst maar een mooie basis leggen voor Osario en alles goed structureren."

Ricardo: "Nieuwe plannen maken doen we wel als we een paar jaar stabiel hebben kunnen draaien, zonder lockdowns of beperkt open zijn. Maar ik moet zeggen dat ik de kleinschaligheid van ons restaurant wel mooi vind. Natuurlijk moet je soms 'nee' verkopen omdat je vol zit, maar dan komen mensen graag een andere keer terug."

Daniëlle: "Voor ons is het inderdaad wel goed zo. Sowieso ben ik wel van de mañana mañana. Niet te veel plannen, vooral genieten."

Naam: Ricardo en Daniëlle

Leeftijd: 43 en 47

Woonplaats: Hollum

Mooiste van het eiland:

"De vrijheid, gemoedelijkheid en relaxtheid."

www.osorio.nl

Inspirerende GESPREKKEN MET EILANDBEWONERS!

Ameland en Schiermonnikoog zijn rijk aan markante bewoners met een bijzonder levensverhaal. Met vier van hen gaan wij om tafel om te horen wat ze doen en wat hen drijft.

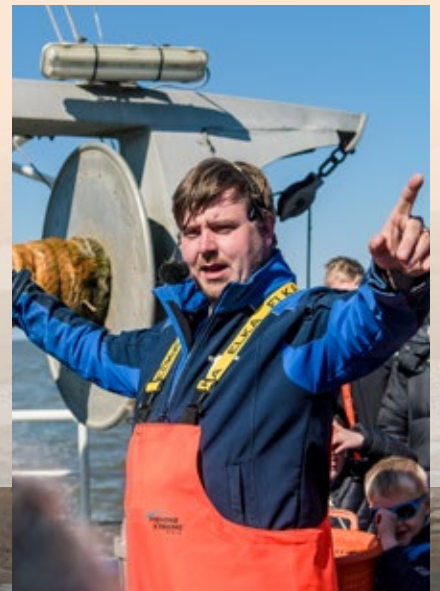
Henriëtte Pieperiet - Schiermonnikoog

"Mijn ouders bespeelden instrumenten en speelden ook in een orkest genaamd Sea Side Melodians. Toen mijn ouders vroeger viool speelden, zat ik in de zevende hemel. Ik vond het mooi om naar te luisteren. Vooral de Serenade van Toselli; ik was bezeten van die melodie. Mijn eerste instrument was een mondharmonica. Daarna kwam de trekharmonica en toen rond mijn tiende de piano. Ik heb zelf leren pianospelen. Alles wat ik hoor, kan ik precies naspelen. Op latere leeftijd maakte ik eigen liedjes in het Schiermonnikoogs. Dat is toch mijn moedertaal. Een aantal liedjes is op cd gezet. Het orgel heb ik ook zestig jaar bespeeld. Dan speelde ik op eenzame hoogte, boven de kerkgangers. Maar piano vond ik altijd wel het leukste. Wat ik ook doe, is spelen bij een zangkoor, Gouwe Ouwe. We zingen deuntjes van vroeger. En dan hebben mijn man en ik vroeger ook nog bij de revue gespeeld, Op de Bonnefooi heette dat. We bedachten zelf voorstellingen over bijvoorbeeld Catharina Stachouwer en Marlene Dietrich. Ik heb veel piano gespeeld bij de hotels op Schiermonnikoog. Dat was leuk: die liedjes die mensen aanvroegen, speelde ik precies. Ik heb onlangs voor het eerst in twee jaar weer gespeeld in de zaal van Hotel Van der Werff. Dat klonk best goed! En ik kreeg een reusachtig applaus. Dat is wat me voldoening geeft."

Bernard Kostwinner – Hollum Ameland

"Ik ben met mijn moeder op mijn vierde van Stadskanaal naar Ameland verhuisd. Dankzij mijn stiefvader kwam ik in aanraking met de Amelander natuur en cultuur. Op mijn 13e ging ik aan de slag bij de Amelander Musea, waar ik vanaf mijn 17e tot en met mijn 26ste excursies gaf. Toen kwam corona. Ik kon gelukkig bij pizzeria Il Vulcano aan de slag. Hier heb ik een mooie tijd gehad. Nu de coronamaatregelen voorbij zijn, kan ik weer doen waar ik echt goed in ben: mensen een goede dag bezorgen. Dit doe ik sinds 1 april op de Brakzand van Richard Kiewied. We varen met gezelschappen over de Waddenzee. Om zeehonden te spotten, maar ook om met een sleepnet over de waddenbodem te gaan en te laten zien wat er zoal leeft. Verder zit ik op darten, ben ik bestuurslid bij de Vogelwacht Hollum-Ballum en ben ik betrokken bij de PvdA. Ja, ik ben veel uren in de weer. Maar ik ben ook jong. Rustig aan doen kan altijd nog. En zolang ik met mensen om kan gaan, krijg ik volop energie."

Klaas Hofker – Hollum Ameland

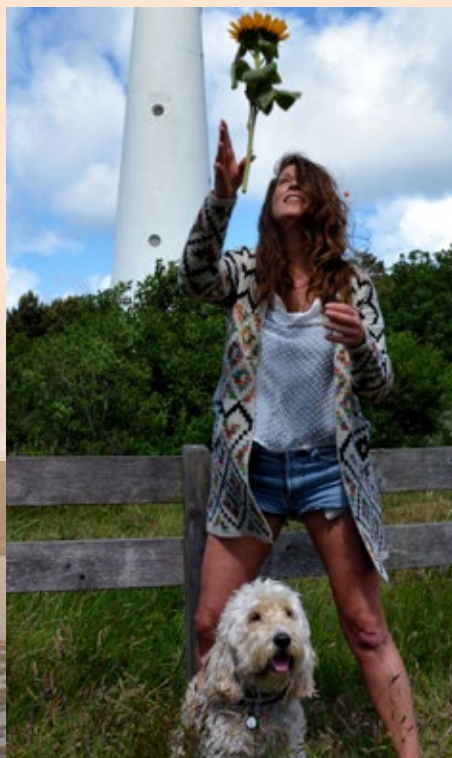
"Ik ben geboren in het huis waar nu Baarsma Fashion zit en opgegroeid in Hotel Hofker, het hotel van mijn ouders. Ik was voorbestemd om het over te nemen, maar had meer iets met paarden. Later kreeg ik van mijn vader een paard en toen bleek hij dat ook wel mooi te vinden. We kregen daarom een paardenstal achter het hotel. Dat ik zou werken in het hotel was nog steeds de bedoeling, dus ging ik naar de hogere hotelschool in Maastricht. Eenmaal afgestudeerd ging ik met Barbara, met wie ik inmiddels was getrouwd, wonen in het hotel op Ameland. We werkten er met de hele familie, maar we zaten er niet helemaal op onze plek. In 1971 legde een brand het hotel in as. We hadden niks meer, behalve de kleding die we aan hadden. Toevallig lazen we kort daarna een advertentie in de Telegraaf: iemand zocht een beheerder voor een landhuis met vee in Zuid-Frankrijk. Barbara en ik grepen dat aan om weg te gaan. Het landhuis was wel bouwvallig, er moest veel aan gebeuren. We hebben er anderhalf jaar gezeten. Toen kwamen we tot de conclusie dat dit geen toekomst had. Mijn

ouders stuurden vervolgens een foto van een boerderij op Ameland met 25 hectare grond. Dat hebben we gekocht en hier hebben we vervolgens jaren ruiter- en kinderkampen georganiseerd. We hadden er veel lol aan. Ook hadden we schapen en ben ik nog waddengids geweest. Door een hernia kon ik niet meer paardrijden en moest ik afbouwen met het zware werk. Mijn vader gaf me de optie om als gastheer in het hotel te werken. Dus kwam dat weer op mijn pad. Barbara en ik hebben de boerderij tussen Ballum en Hollum en bungalows bij het hotel in Nes gekocht. Met het excursiewerk heb ik dat 35 jaar gedaan. Uiteindelijk hebben we de ruiterkampen afgebouwd en hebben we bij het hotel de bungalows vervangen door vakantiewoningen met Scandinavische uitstraling. Die hebben we bij gebrek aan opvolging verkocht. Alleen de boerderij hielden we nog, die valt inmiddels onder de hoede van onze zoon. Het hotel, de paarden en Zuid-Frankrijk zijn dus altijd rode draden in ons leven geweest. Ik was ooit de eerste man met een paardentrailer op de vroegere veerboot van Wagenborg. En Zuid-Frankrijk bezoeken we nog vaak; we hebben daar een huis geërfd van onze schoonouders. En het hotel is onlosmakelijk met onze naam verbonden. We hebben een mooi en veelbewogen leven geleefd."

Basja Chanowski - Schiermonnikoog

"Ik kom uit een boerendorp in West-Friesland. We woonden op een boerderij. Mijn ouders gaven regelmatig feestjes waar muzikanten uit allerlei genres kwamen, die dan heel vrij muziek maakten. Van alles kwam voorbij: van pop tot wereldmuziek. Ik werd soms wakker en dan speelden beneden muzikanten een walsje. Ik ging er met de cello bij zitten en speelde mee. Zo'n sfeer. Met Jellyfish probeer ik een soortgelijk wereldje te creëren. Ik mis namelijk veel soorten muziek in de Nederlandse cultuur. Het is zoveel mainstream wat je hoort. Dat vind ik jammer. Ik mis vaak de bezieling voor dingen die je doet en

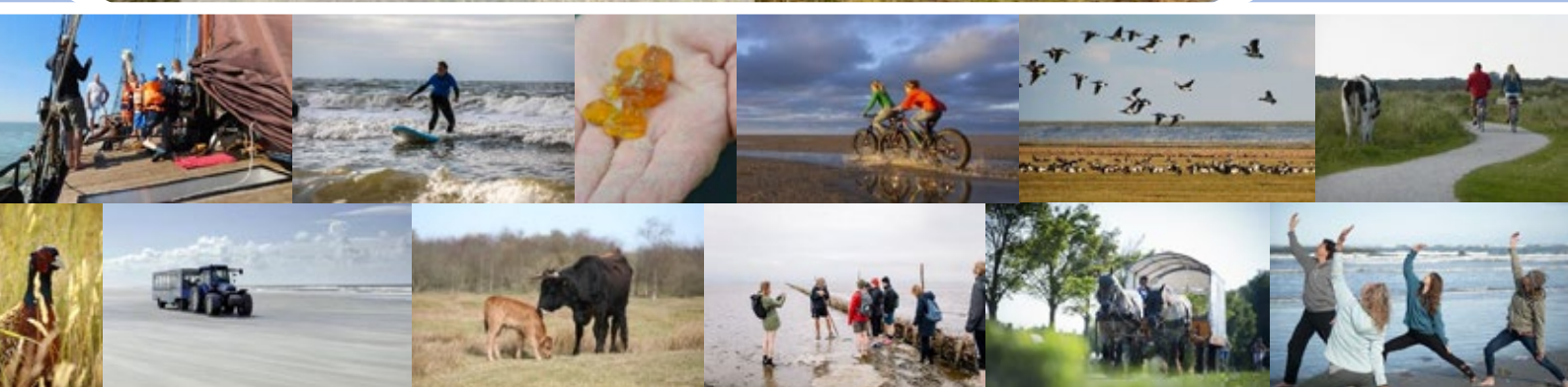
maakt. Jellyfish is een podium met een hart geworden, waarin we mensen samenbrengen van allerlei leeftijden en muziekgenres. Van nieuw talent tot gevestigde artiesten. Een heel kleurrijk gezelschap. Ze repeteren één keer en treden dan op voor het publiek, dat heel dichtbij zit en kan meedoen. Heel ongedwongen, kleinschalig en zonder poespas.

Niet voor niets ben ik op een eiland gaan wonen, dichtbij de natuur die in al zijn eenvoud prachtig is. Hier is het makkelijker om met liefde en aandacht van binnen naar buiten te werken. Als je op zo'n manier iets creëert, dan zit je eigenlijk nooit fout."

Ontdek Schiermonnikoog

... een zee van rust, ruimte en avontuur

Vind een verblijf dat bij jou past, boek unieke excursies voor de ultieme eilandbeleving, struin door de educatieve expositie en jut exclusieve souvenirs in onze winkel.

Informatiecentrum Het Baken, Reeweg 9

vvvschiermonnikoog.nl | info@vvvschiermonnikoog.nl | 0519 531233

Schier
monnikoog

**De natuur draagt
altijd de kleuren
van de geest.**

Ralph Emerson

EEN KLEURRIJKE SAMENLEVING

Eilanders zijn voor niet-eilanders per definitie kleurrijk omdat zij apart van 'de rest' leven, andere waarden lijken te hanteren en minder in de vaart der volkeren lijken op te gaan. Hierdoor ontstaat er uiterlijke rust. De eilanden stralen rust uit en dat trekt weer een kleurrijke stoet bezoekers die zich maar wat graag willen identificeren met de eilanden.

Dat kleurrijk in de belangstelling staat, blijkt ook uit de 'Kleurrijke Top 100' van BNN/VARA. Die de nadruk legt op culturele diversiteit. Diversiteit of kleurrijkheid is hét thema van deze tijd. We willen benadrukken dat Nederland tolerant is en alle vormen van diversiteit als een kleurrijk bloemencorso omarmen. De afgelopen jaren hebben we (niet alleen door COVID) ons best gedaan om langs elkaar heen te leven, bang voor elkaar te zijn, elkaar te veroordelen. Daarmee is de 'Kleurrijke Top 100' niet alleen een cynisch antwoord op de 'lijstjes-cultuur' maar een appél op de bewustwording. Bewustwording dat onze kleurrijke wereld een verrijking is, zo lang we er maar open voor staan.

Het is een gegeven dat kleurrijke mensen net dat beetje extra brengen om het leven iets vrolijker, leuker, inspirerender etc. te maken. Toch is niet iedereen altijd even content met kleurrijke mensen ofwel mensen met een kleurrijke persoonlijkheid. Kleurrijke mensen drukken niet zelden een stempel op de situatie, de omgeving, de groep. Maar mogelijk zegt dat meer over die andere mensen, dan over de kleurrijke mensen. Hoe past de kleurrijke man of vrouw nu in onze geregelde samenleving? Hoe kunnen kleurrijke mensen bijdragen? Dat kunnen ze door inspirerend te zijn. Inspirerend op weg naar een voor een ieder kleurrijke samenleving.

Definitie: kleurrijke samenleving

Men stelt zich sociaal, betrokken en solidair op. Er is een rijke en zichtbare diversiteit. Men toont aandacht en interesse voor elkaars verschillen. En men heeft aandacht voor alle visies, zonder voorkeur voor een bepaald perspectief.

Wagenborg Passagiersdiensten heeft een divers personeelsbestand, bestaand uit zo'n 150 vrouwen en mannen, jongeren en ouderen, mensen met verschillende achtergronden, voorkeuren en kwalificaties. Op deze foto een afspiegeling van onze mensen, die elke dag met elkaar de verbinding Ameland en Schiermonnikoog v.v. in stand houden.

EEN *bedrijf* GROTE DIVER AAN MEDEWER

MET EEN SITEIT KERS

Met meer dan één miljoen reizigers per jaar kunnen we gerust zeggen dat we een kleurrijk bedrijf zijn. Naast kleurrijk zijn we ook divers. Onze veerdiensten en sneldiensten verbinden twee hele verschillende eilanden met de vaste wal. En dat doen we alle jaargetijden met een grote verscheidenheid aan medewerkers. In uiteenlopende functies en met hele verschillende achtergronden. Het is deze diversiteit die zorgt voor een goed presterende organisatie. Maak kennis met een aantal van onze collega's!

Naam: Marc Hesselink

Functie: matroos

Sinds: 2021

"Wat mijn werk divers maakt, zijn vooral de verschillende mensen aan boord. Maar ook de per dag variërende werkzaamheden. Het ene moment help ik sturen bij de kapitein, het andere moment plak ik een leuke band van een passagier. Ik krijg energie van mijn werk, door collega's en de werksfeer, maar ook door met de reizigers een praatje te maken. In mijn vrije tijd ga ik graag vissen. De spanning wat er in het net zit het volgende tij, daar kan ik 's nachts wakker van liggen. Maar ook jagen doe ik graag, oftewel in de natuur bezig zijn."

functie, wat mij veel energie geeft. Ik ben daarnaast preventiemedewerker en interne auditor. Risicoinventarisaties en interne audits vallen hieronder. In mijn vrije tijd ben ik vrijwilliger bij de brandweer."

Naam:

Melvin Dol

Functie:

verkeersleider
en kaartcontroleur

Sinds: 2018

"Ik krijg allerlei mensen aan het loket. Dat maakt het werk divers. Klantvriendelijkheid is heel belangrijk. Inlevingsvermogen is hiervoor noodzakelijk, ook al is het reizen voor onszelf nog zo vanzelfsprekend. Ik houd van sporten en dit geeft mij energie. Ook de collega's geven mij energie, niet alleen hier op het havenkantoor, maar ook de collega's van andere afdelingen. Je hoeft elkaar niet elke dag te zien om het leuk te hebben. In mijn vrije tijd voetbal ik, twee keer per week trainen en dan in de weekends wedstrijden. Ik heb een dochter van twee en we doen veel leuke dingen samen."

Naam: Robert Vermaning

Functie: kapitein

Sinds: 2018

"Het gebied waar wij in varen is één en al dynamiek. De weersomstandigheden maken het daarbij helemaal divers. Je vaart het liefst met mooi weer maar ook met slecht weer moet er gevaren worden. Dit kan uitdagend zijn, denk aan slecht zicht of harde windstoten. De vaargeul is soms smal met weinig uitwijkmogelijkheden. Je moet scherp blijven, om iedere keer iedereen veilig van A naar B te vervoeren. Leidinggeven hoort ook bij mijn

Naam: Berend de Graaf
Functie: parkeerwachter
Sinds: 1988

"Wat je allemaal beleeft met de reizigers is enorm divers. Maar dat geldt ook voor alle ontwikkelingen van Wagenborg door de jaren heen. Er gebeurt zoveel op het parkeerterrein dat dit antwoord te kort is. Het is

hartstikke leuk om mensen te helpen. Ze komen om te genieten en rijden soms zwaaiend weg. Van de interactie met de reizigers krijg ik energie: iedereen zo goed en snel mogelijk weer op weg helpen. In mijn vrije tijd ga ik graag fietsen hier of richting Lauwersoog. Ik maak de nodige kilometers, voorheen deed ik dit op de racefiets of de mountainbike. Met de honden wandelen in dit prachtige gebied is ook geen straf."

Naam: Walter Battenberg
Functie: werktuigkundige
Sinds: 2018

"Mijn werk is gevarieerd en heeft toch veel vrijheid. Ik kan zelf per dag bepalen wat ik doe binnen het onderhoudsprogramma. Maar ongeplande zaken tijdens de vaart komen ook voor, het werk is heel uiteenlopend. Ik heb veel contact met de technische dienst. Het complete plaatje in orde krijgen, geeft mij energie. Maar ook uit mijn vrije tijd haal ik energie. In mijn jeugd was ik al veel te vinden op Lauwersoog en nu werk ik er. Windsurfen of mountainbiken, met mijn twee jonge kinderen of alleen, kan prachtig in dit gebied."

Naam: Rosa de Boer
Functie: klantenservicemedewerker
Sinds: 2019

"Geen één dag is hetzelfde en dat maakt het werk divers. Er is altijd wel iets wat er gebeurt tijdens de diensten. Van klein tot iets groots, zoals een storm. Wat mij energie geeft is om in deze hectiek als team het samen op te lossen. Je ziet dan dat collega's binnen Wagenborg veel voor elkaar over hebben. De afwisseling met de rust erna is heel fijn. Ook kleine zaken geven mij voldoening als ik een klant kan helpen. Met een klein kind is er niet veel vrije tijd over, maar ik ga graag sporten of wandelen."

Naam: Bob Rijpstra
Functie: communicatie-medewerker
Sinds: 2021

"Goede communicatie, zowel intern naar mijn collega's als extern naar de passagier, is ontzettend belangrijk en kan alle kanten opgaan. De twee verschillende vaarroutes met de twee verschillende vervoerstypes (veerdienst en sneldienst) maakt dat ik vaak moet schakelen tussen de eilanden, de vervoersvraag en dienstregelingen. En daardoor dus ook zo divers. Iedere dag is anders en op elk moment kan het zijn dat ik alles moet laten vallen omdat er bijvoorbeeld een calamiteit is of omdat er extra afvaarten worden ingezet. En juist dat geeft mij energie. In mijn vrije tijd ben ik vooral actief bij Sportclub Amelandia, waar ik bestuurslid ben en volleybaltrainer van de jeugdgroepen."

Naam: Wouter Verbiest
Functie: schipper
Sinds: 2010

"De verschillende mensen die met ons mee varen maakt mijn werk divers. Bovendien is het gebied waarin ik vaar dynamisch. Met extreme weersomstandigheden is het best spannend. Je vaart toch op hoge snelheid en elkaar passeren kan soms wat krap zijn, zeker met de geul op dit moment. Mijn kinderen geven mij energie. De jongste is zeven weken en de oudste 17 jaar. Maar ook de uitdagingen in mijn werk zorgen voor energie. Al is het niet altijd leuk, je hebt ook mensen aan boord die achter een familielid aanvaren, welke met de heli opgehaald is. In mijn vrije tijd ga ik jagen of vissen. Wel met hengel hoor, echt de sport. Ik ben geen broodvisser."

ONTDEK DE NOORDELIJKSTE EILANDEN VAN *Groot-Brittannië*

De Schotse eilanden Orkney en Shetland zijn adembenemend en wild, rijk aan Noorse en Schotse geschiedenis, dieren in het wild, heerlijk eten en drinken, unieke folklore, muziek, poëzie en proza. Met NorthLink Ferries zijn ze dichterbij dan je denkt.

De Schotse eilandengroepen in het uiterste noorden bestaan elk uit verschillende eilanden. De Orkney eilanden liggen tussen het 'vaste land' van Schotland en de Shetland eilanden. Er behoren 70 eilanden tot de Orkney eilanden en 20 daarvan zijn onbewoond. Shetland ligt een heel stuk noordelijker, ongeveer tussen Noorwegen en de Faroer eilanden. Er zijn meer dan 100 Shetland eilanden, elk gesmeed door de golven van de oceaan. Slechts 20 eilanden zijn bewoond, ruimte te over dus. De Orkney eilanden hebben een groen glooiend landschap, de nodige natuurreservaten en prachtige stranden en op een aantal plaatsen ruige kusten met hoge kliffen. De Shetland-landschappen en zeegezichten zijn groots, ruig en desolaat. Shetland ligt dicht bij Bergen dan bij Edinburgh. Er zijn veel Noorse invloeden, zo wordt het Viking-erfgoed nog steeds in ere gehouden.

We gaan in gesprek met Magnus Dixon, E-Marketing Manager van NorthLink Ferries.

Welke verbindingen onderhouden jullie en met welke frequentie?

"We varen van Scrabster, in het Noorden van Schotland, naar Stromness op Orkney. Dit traject varen we 6 keer per dag en duurt 1,5 uur. Het gebied staat bekend als de Pentland Firth. Onze mv Hamnavoe is de enige veerboot naar Orkney die de hoogste rotsplaat (137 m) van Groot-Brittannië, de Old Man of Hoy, passeert. Verder varen we van Aberdeen naar Orkney en Shetland. De mv Hrossey en mv Hjaltland varen elke avond uit om de volgende ochtend aan te komen. Aberdeen - Shetland is met 347 km de langste veerbootroute in het Verenigd Koninkrijk. Deze overtocht

duurt 12 tot 14 uur dus beide schepen zijn uitgerust met hutten en slaapplekken. Onze vrachtschepen mv Helliard en mv Hildasay varen ook tussen Aberdeen, Kirkwall en Lerwick."

Hoeveel passagiers, auto's etc. vervoeren jullie jaarlijks?

"Ongeveer 350.000 passagiers, 80.000 auto's en 570.000 miljoen ton vracht. Het lijkt dit jaar druk te worden, dus waarschijnlijk komen de cijfers over 2022 hoger uit."

Hoe lang bestaat NorthLink Ferries en hoeveel mensen werken er bij jullie?

"Wij zijn gecontracteerd door de Schotse regering om de veerdiensten te verzorgen. Voor de Orkney- en Shetland-eilanden zijn onze veerboten een absolute navelstreng. De schepen van NorthLink Ferries zijn al 20 jaar in de vaart. In 2012 verkreeg Serco het contract voor de veerdienst, dus in juli 2022 vieren wij het tienjarig bestaan van Serco NorthLink Ferries. Wij hebben in totaal 475 medewerkers aan zeevarend en walpersoneel."

Zijn de verbindingen van NorthLink ook afhankelijk van weersinvloeden?

"Het noorden van Schotland is bekend om zijn grote schoonheid, maar ook vanwege het wilde winterweer! Pentland Firth kent sterke getijdenstromen en Fair Isle-kloof tussen het Shetland-vasteland en Fair Isle kan in de winter ook ruw zijn. Toch worden er in de winter weinig afvaarten tussen Aberdeen, Kirkwall en Lerwick geannuleerd. Het kan gebeuren dat het vertrek wordt uitgesteld in afwachting van rustiger weer of dat er een langere

maar rustiger route tussen de eilanden wordt genomen. In de zomer, lente en

herfst vaart de hele NorthLink-vloot met weinig vertragingen of annuleringen in overwegend kalm water."

Zijn jullie de enige veerdienst die vaart naar Orkney en Shetland?

"NorthLink Ferries is de enige rederij naar Shetland. Op Orkney varen ook andere veerdiensten. Zo biedt John O'Groats Ferries een voetpassagiersdienst aan en Pentland Ferries een passagiers- en voertuigverbinding. Toerisme is essentieel voor de economie van Orkney en Shetland. Wij zijn er trots op hier voor de eilanden een bijdrage aan te kunnen leveren. Ook landbouw en visserij zijn belangrijk. Wij vervoeren naast reizigers ook vee, bouwmaterialen, voertuigen en containers. Orkney en Shetland staan bekend om hun geweldige eten en drinken, wij zijn daarom gespecialiseerd in het vervoeren van temperatuurgeregelde zeevruchten en andere voedingsmiddelen."

Wat is het raakvlak met Wagenborg Passagiersdiensten?

"Wij gebruiken hetzelfde veerbootreserveringssysteem Bookit. Regelmatig hebben we elkaar ontmoet om te bekijken hoe Bookit optimaal kan worden ingezet, maar ook over websitebeheer, service en klanttevredenheid. We hebben veel van elkaar geleerd, de uitstekende service van Wagenborg Passagiersdiensten heeft ons zeker geïnspireerd!"

Gevarieerde vloot

mv Hamnavoe

Roll on roll off Ferry

600 passagiers

95 auto's

Lxbxd (m); 112x18,5x4,4

16 hutten, winkel, restaurant en bar

mv Hjaltnland + mv Hrossey

Roll on roll off Ferry

600 passagiers

140 auto's

Lxbxd (m); 125x20x5,4

117 hutten, winkel, restaurant, bar en bioscoop

mv Helliær

Roll on roll off Vrachtferry

63 trailers

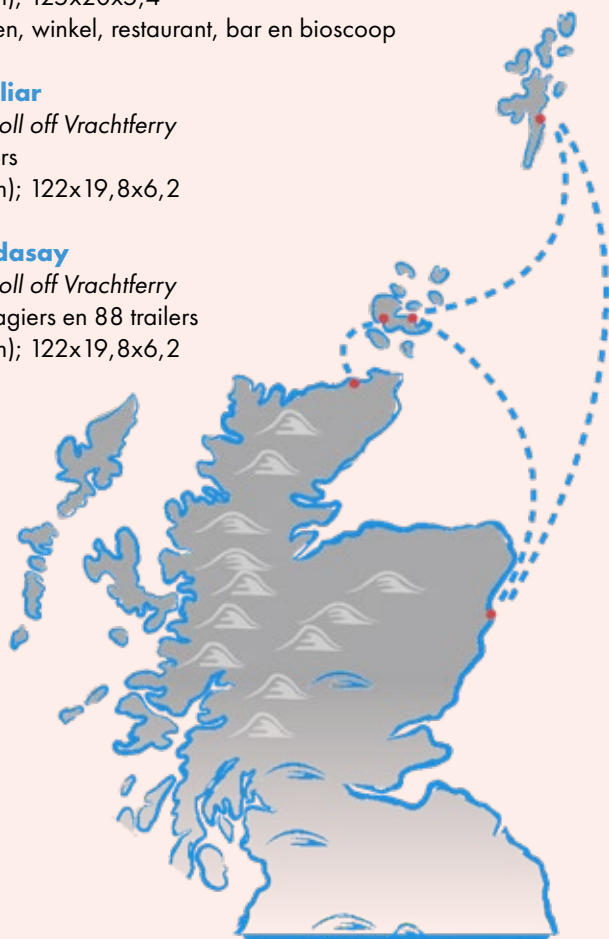
Lxbxd (m); 122x19,8x6,2

mv Hildasay

Roll on roll off Vrachtferry

12 passagiers en 88 trailers

Lxbxd (m); 122x19,8x6,2

RONDJE AMELAND

De eilanden bruisen altijd van de evenementen en activiteiten. Het afgelopen jaar lag dat wat anders. Gelukkig is er inmiddels weer heel wat te doen en te beleven! WPD is en blijft betrokken bij de eilander maatschappij. Daarom ondersteunen wij veel lokale evenementen op Ameland en Schiermonnikoog.

Daarnaast leveren wij een bijdrage aan de promotiepot van VVV Ameland en VVV Schiermonnikoog. Waarmee zij het

toerisme naar de eilanden stimuleren. In deze WPD details aandacht voor Rondje Ameland, een 25 & 50 kilometer wandeltocht door de mooie natuur van het eiland.

Zie voor de actuele agenda en meer informatie over alle evenementen op de eilanden op:

www.vvvameland.nl/agenda of

www.vvvschiermonnikoog.nl/agenda.

De ultieme uitdaging **VOOR** **WANDELAARS EN NATUURGENIETERS!**

Op een zaterdag in juni in alle vroegte je bed uit om aan een wandeltocht van 50 km deel te nemen rondom het eiland Ameland. Of eerst uitslapen en dan deelnemen aan een wandeltocht van 25 km. Bij Rondje Ameland kan beide en zaterdag 11 juni was het, na 2 jaar afwezigheid door het Corona virus, eindelijk weer zover! Zo'n 550 wandelaars namen deel aan deze 'uitdaging'.

Vijfentwintig jaar geleden werd er aan de bar het idee geopperd om een rondje om het eiland te lopen. Samen met de aanstichter van dit sportieve evenement heeft een tiental eilanders op 24 augustus 1997 de (stoute) wandelschoenen aangetrokken om de tocht van ongeveer 50 km te maken. Een uitdaging was het zeker, want de route ging over bospaden, door de duinen en kwelders en natuurlijk het strand! Alle deelnemers voltooiden de tocht en tijdens het napraten bij een welverdiende borrel werd er besloten om de tocht ieder jaar te organiseren. En met succes! Volgend jaar vindt alweer de 25ste editie van Rondje Ameland plaats. En sinds 2017 wordt er niet alleen een tocht van 50 km georganiseerd, maar ook een

Rondje Ameland van 25 km. Een kortere afstand voor de wandelaars, die de sfeer van Rondje Ameland willen meemaken en willen genieten van de natuur, maar geen 50 km kunnen of willen lopen.

Rondje Ameland is uitgegroeid van een spontaan idee aan de bar tot een wandeltocht die zich, geholpen door enthousiaste vrijwilligers en sponsors, tot een van de best georganiseerde wandeltochten van Nederland mag rekenen.

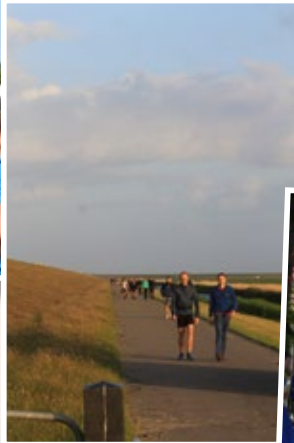
In 2017 is de samenwerking met Wagenborg tot stand gekomen. Wij zijn erg blij met de fijne samenwerking, want mede dankzij Wagenborg kunnen wij Rondje Ameland organiseren!

**Namens Stichting Rondje Ameland,
Antje Grevink**

Zaterdag 3 juni 2023: 25ste editie van Rondje Ameland.

Kijk voor informatie en beelden op www.rondjeameland.nl

NATUURFOTOGRAAF FOLKERT ABMA

*Doordat je rust uitstraalt,
komt de natuur naar je toe*

Voor Folkert Abma is de natuur op Schiermonnikoog eindelijk fascinerend. Al jarenlang legt hij de schoonheid vast op de lichtgevoelige plaat. Hij deelt zijn plezier door het geven van fotografieworkshops op plekken waar mensen normaal gesproken misschien niet zo snel komen. *"Ik vind het mooi om de verwondering op gezichten te zien."*

Op jouw site staat dat je als kind al gefascineerd was door de zee, het getij, de natuur. Was er een specifiek moment waarop de vonk oversloeg?

"Nee, dat niet. Ik ben op het eiland geboren en opgegroeid, we waren altijd veel buiten. Dus dat was voor mij altijd iets heel gewoons. Maar ik vond het altijd wel leuk om beestjes te vangen en bloemen en planten te bestuderen."

Waarom ben je natuurfotograaf geworden?

"Ik wilde laten zien hoe mooi de natuur is. Fotograferen doe ik al heel lang, maar sinds twee jaar geef ik ook fotografieworkshops. Dat doe ik heel graag, ik vind het mooi om de verwondering op de gezichten te zien van mensen die meedoen. Ik leg ze graag het verband uit tussen dieren en planten, zodat ze snappen hoe bijzonder de natuur hier is. En natuurlijk zijn de landschappen prachtig. Ik zoek met de mensen het juiste licht op tijdens de workshops."

Hoe ziet jouw werkweek eruit?

"Ik ga er twee keer per week op uit, het hele jaar rond. Soms gaat er één iemand mee, maar meestal zit de groep vol. Ik neem de mensen mee naar een plek waar ze anders niet snel zullen komen, waar we gaan fotograferen. Tegelijk vertel ik ze over de kwetsbaarheid van de natuur en hoe ze daarmee zorgvuldig kunnen omgaan. Veel mensen weten namelijk niet wat ze kunnen verstoren. Hoor je een vogel die alarm slaat? Dan is er mogelijk een nest en kun je beter weer omdraaien. Dan maar geen foto. Ik geef trouwens ook workshops in het kader van teambuilding en familie-uitjes. En één keer vroeg iemand zijn vriendin ten huwelijk na afloop van een workshop. Dat was heel bijzonder."

Wat vind je het mooist aan jouw werk?

"Om mensen mooie dingen te laten zien en te laten fotograferen. Het gouden uur is het mooiste qua licht en rust. Er zijn dan vaak nog geen mensen op de been. De veranderingen van het eiland vind ik ook mooi om vast te leggen. Het eiland is de afgelopen tien, twintig jaar gegroeid en er staan meer struiken en bomen in de duinen."

Wat is voor jou de grootste uitdaging?

"Dat is toch wel om mensen te leren om met respect voor de natuur te fotograferen in de natuur. Je kunt mensen nog zo vaak vertellen waarop ze moeten letten, maar we blijven mensen en onopzettelijk gaat het soms wel eens mis."

Wat zijn na al die jaren fotograferen jouw meest geliefde foto's?

"Dat zijn de foto's van jagende lichten boven het strand, of van een storm. Of van dieren die bij je komen, want dat gebeurt ook. Ik zat eens heel rustig op het strand, toen er een zeehond bij me kwam. Doordat je rust uitstraalt, komt de natuur naar je toe. De natuur levert de mooiste ontmoetingen op."

De workshops die Folkert Abma aanbiedt, staan op www.dewittehaas.nl. De site is gemaakt door zijn vrouw Marjolein.

Naam: Folkert Abma

Leeftijd: 48

Woonplaats: Schiermonnikoog

Mooiste van het eiland: *"Het hele eiland is mooi en met name De Balg aan de oostkant is heel bijzonder."*

KLEURRIJKE *klanken*

Optredens op Omrop Fryslân, in Van Gewest tot Gewest en zelfs tijdens de Surprise Show van Henny Huisman. Shantykoor Gin See to Heich op Schiermonnikoog heeft mooie, muzikale wapenfeiten op haar naam staan. Ruim dertig jaar bestaat dit kleurrijke koor, dat leden heeft uit alle geledingen van de bevolking. Ze weten het grote publiek telkens weer te vermaken.

Lang geleden klonken na sluitingstijd in café It Aude Beuthus met regelmaat shantylieiders. Gezongen door een klein gezelschap, onder leiding van de inmiddels overleden Jelle Woudstra. Hij had zich verdiept in de shanty's en vond dat een eiland als Schiermonnikoog, met haar nautische achtergrond, een shantykoor moest hebben. Ditzelfde idee had Jan Berend Bazuin. De heren sloegen de handen ineen en zo ontstond in 1988 shantykoor Gin See to Heich. Ties Brian werd dirigent van het koor. De shanty die tijdens de eerste repetitie op het programma stond, A-Rovin', staat nog altijd op het repertoire.

De koorleden waren niet alleen enthousiast, maar hadden ook flink wat zangkwaliteit in huis. Al in het oprichtingsjaar traden de heren op in de Surprise Show van Henny Huisman. Een succes dat werd vervolgd met het uitbrengen van een plaat - daarna verschenen er nog drie. Ook was het shantykoor te horen op Omrop Fryslân en in Van Gewest tot Gewest.

Inmiddels treedt het koor elke zomer op in de muziktent tegenover Hotel Van der Werff. Ook zijn de zangers graag geziene gasten op bruiloften, verjaardagen, congressen en jubilea op het eiland. Daarnaast hebben ze

opgetreden tijdens onder andere Sail Amsterdam en Delfsail, de Visserijdagen in Harlingen en op het Shantifestival van de Gebroeders Anker in Akkrum. Altijd gekleed in informele werkmanskleding van de zeeman uit het verleden, oftewel een allegaartje.

Dirigent Ties Brian was jarenlang dirigent. Daarna namen Wouter de Koning, Jildou Talman en Tjeerd Bakker het stokje over. Harm Pals is de huidige dirigent. Dat Gin See to Heich ook bij verdrietige gelegenheden van waarde kan zijn, bleek tijdens de crematieplechtigheid van Brian. Toen zong het koor ook, wat bij veel mensen kippenvel veroorzaakte.

www.shantypoorschiermonnikoog.com

BURRATA AL *verde*

Ameland en Schiermonnikoog hebben een keur aan smaakvolle producten. In Het lekkerste van... brengen we die op smaakvolle wijze voor het voetlicht. Deze keer deelt Jort Visser van Pizzeria Il Vulcano in Hollum een recept met ons.

Ingrediënten

Voor een bol deeg

127 gram bloem
67,3 gram koud water
2,5 gram zout
2,5 gram olijfolie
0,5 gram instant gist

Voor de pesto

80 gram basilicum
45 gram Parmezaanse kaas
55 gram cashewnoten
4 teentjes knoflook
150 ml olijfolie

Voor de saus

zelfgemaakte pesto
55 gram mayonaise

Voor de toppings

100 gram geraspte kaas
halve courgette
100 gram artisjok
35 gram rucola
1 burrata
balsamico
8 blaadjes basilicum

Bereiding

Maak het deeg de dag voordat je de pizza gaat eten. Doe het water water in een kom en laat het zout hierin oplossen. Voeg bloem en gist toe en meng dit met een pollepel. Als het deeg wat samenhangend begint te worden, kun je het gaan kneden op je werkblad. Kneed het deeg door het met je handpalm van je af te duwen terwijl je in het deeg duwt. Herhaal dit, maar draai je deeg vaak zodat je niet steeds dezelfde richting in kneed.

Na ongeveer 1 minuut kneden voeg je 1/3e van de olie toe. Als alle olie is opgenomen herhaal je dit nog 2 keer. Als het deeg na ongeveer 8 minuten kneden klaar is, laat je het afgedekt 10 minuten rusten. Maak van het deeg een strakke bol en laat dit minimaal 20 uur rusten in de koeling. Haal de volgende dag 3 à 4 uur voor gebruik je deeg uit de koeling en laat op kamertemperatuur rijzen.

Op de dag zelf: doe de basilicum, Parmezaanse kaas, cashewnoten en knoflook in de keukenmachine en mix heel fijn. Zodra dit klaar is, voeg je de olijfolie toe en mix je het nog even. Mix één eetlepel pesto met de mayonaise en de saus is klaar.

Zet de oven op 250 graden en warm je pizzasteen minimaal een uur op. Als de steen opgewarmd is, rol je de bol deeg uit tot een platte bodem. Smeer hier de saus overheen. Daarna kan je de kaas eroverheen strooien. Maak met een kaasschaaf plakken van de courgette en leg die over de kaas. Alleen nog de artisjokken erop en de pizza kan in de oven. Draai hem na een paar minuten. De pizza is afhankelijk van de temperatuur klaar na 4 à 7 minuten.

Leg de pizza op een bord en garneer met de rucola en basilicum. Pluk de burrata uit elkaar en verdeel over de pizza. Maak af met de balsamico.

Eet smakelijk!

Dit recept is van Pizzeria Il Vulcano in Hollum Ameland;
www.ilvulcano.nl

KLEURRIJKE NATUUR op de Wadden

De Wadden zijn een paradijs voor iedereen die gek is op de natuur. Met getijdegeulen, zeegrasweiden, mosselbanken, zandbanken, zoutmoerassen, stranden en duinen. Het gebied is in 2016 verkozen tot mooiste natuurgebied van Nederland en als je er wel eens bent geweest, dan weet je waarom. Cynthia Borrás van Natuurmonumenten Schiermonnikoog en Marjan Veenendaal van Staatsbosbeheer Ameland weten zeker waarom, in dit artikel nemen ze ons mee de kleurrijke natuur in.

Schiermonnikoog is één van de meest wilde, ongerepte plekken van Nederland, gevormd door zeestromen, wind en stuivend zand. **Cynthia Borrás** is er Boswachter Communicatie En Beleven bij Natuurmonumenten. Als Franse stagiair kwam zij 16 jaar geleden op het eiland voor lepelonderzoek. Eenmaal terug in Frankrijk kreeg zij zo'n heimwee, dat zij snel haar spullen heeft ingepakt om zich op Schiermonnikoog te vestigen. Eerst was zij Excursieleider, inmiddels houdt ze zich bij Natuurmonumenten bezig met voorlichting, pr en externe contacten. Ingeburgerd is ze absoluut, spreekt goed Nederlands, heeft haar partner hier gevonden en samen hebben ze een vijfjarige dochter.

Seizoenen

"Het is nu zomer, het ontwaken van de kwelders en het tot bloei komen van het engels gras ligt net achter ons. Elk jaar in mei ontstaat er langs de geulen bij de Kobbeduinen een zee van roze bloemen. Ook dit jaar kleurden in juni de natte duinvalleien paars, geel en roze. Duizenden Spaanse ridders vormen dan paarse tapijten van bloemen, met daarboven soms honderden vel gekleurde fladderende vlinders. Echt schitterend!"

Nu is de Oosterkwelder helemaal paars en blauwgrijs van de bloeiende lamsoor, zeeaster en zeealsem. Maar ook andere seizoenen zijn adembenemend. Zo trekt in oktober het Rif zijn herfstjas aan en kleurt de zee kraal van geeloranje tot knalrood. In de winter veranderen de stuifkuilen in de duinen in een gigantisch kopje cappuccino als het lichtbruine zand zich mengt aan de vers gevallen sneeuw en door de harde wind begint rond te draaien.

Cynthia Borrás

Schutkleuren

Kleur is belangrijk in de natuur. Vlinders en andere insecten worden gelokt door felle bloemen. Kleuren kunnen ook betekenen: pas op! Ik ben gevaarlijk! Denk aan een wesp. Ben je op zoek naar een partner dan is het handig als je goed zichtbaar bent. Zoals de fazant, een prachtig gekleurde vogel, althans de mannetjes. Een mooi voorbeeld van camouflagekleuren zijn de Sayaguesa kalfjes. Bij de geboorte zijn ze lichtbruin, de perfecte kleur om onopvallend in het hoge duingras te liggen. Na een aantal maanden krijgen ze een zwarte vacht. Dat begint rondom de ogen, in de vorm van een masker en trekt later door naar de rest van het lichaam. Ook de lepelaar, waarbij de mannetjes in het broedseizoen een diep gele borst krijgen, is een mooi voorbeeld."

Ameland lappendeken

Ameland is groter dan Schiermonnikoog, heeft 4 dorpjes, 27 kilometer stralend wit strand, 2 internationaal bekende natuurgebieden, bos, duin, moeras, heide en talloze planten- en diersoorten. De natuur is een indrukwekkende lappendeken en dat geldt ook voor het natuurbeheer. Naast Staatsbosbeheer zijn It Fryske Gea, Rijkswaterstaat, het Wetterskip, de gemeente en particuliere boeren als elkaars goede burens hiermee belast.

Marjan Veenendaal woont als sinds 2011 met haar man en 2 kinderen op Ameland. Begonnen als Boswachter beheerder is ze inmiddels Teamleider bij Staatsbosbeheer, waarmee zij het zaagwerk en de vele buitenwerkzaamheden over laat aan haar collega's.

Modeleiland

"Ameland is lang geleden ontstaan uit 3 verschillende eilandjes met dorpjes. Om de dorpen vind je duinbogen, daartussen lagen grote washover complexen, waar de zee nog vrij spel had. Door ze met dijken aan elkaar te verbinden, ontstond het huidige eiland. De huidige vorm lijkt op een kikkervisje met kop en staart. Ze noemen dat een modeleiland met erosie bij de kop en een staart die kwispelt door het groter en kleiner worden onder invloed van de stromingen.

Flora en fauna

Het zoute en zoete water op Ameland zorgt voor een ongekeende rijkdom aan planten. Ga er vanuit dat minder dan 2% van Nederland uit duinen bestaat, daarvan is een groot deel op de Waddeneilanden terug te vinden. De duinen herbergen meer dan 60% van de plantensoorten in Nederland. Dat laat dan ook het unieke karakter zien van de duinen. 's Zomers bloeien de duin- en hondsviooltjes, geel walstro en blauwe zeedistel. In de natte duinvalleien staan dan ook orchideeën in bloei. Na de zomer kleurt de klokjesgentiaan blauw. In de kalkrijke duinen groeit de duindoorn. In de herfst dragen deze struiken feloranje bessen, waar veel vogels op afkomen om hun buikje rond te eten. Maar miljoenen vogels doen zich ook volop tegoed aan wat de zee brengt, zoals kokkels, mosselen, pieren en garnalen.

Roofdieren

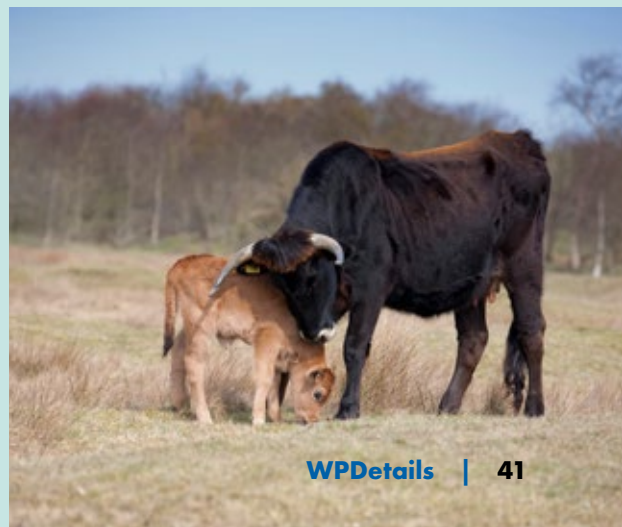
Ameland kent geen roofdieren, zoals vossen en ook geen eekhoorns en steenmarters. Wel zien we bruine kiekendieven, buizerds en haviken. Ook de konijnenstand is bijzonder. Deze springers gaan vergrassing tegen, houden de duinen kaal en door hun graafwerk ontstaan er zandplekken, die weer gaan verstuiven. Zo ontstaat er een zeer divers beeld, interessant voor insecten, vlinders en planten.

Knallende kwelders

Als op de kwelders nabij Hollum of nabij't Oerd, de zeekraal en lamsoor bloeit en verkleurt dan knallen bij laag water en met de zon erop de kleuren de kwelder uit. Ook het Groene Strand bij Ballum is zo'n unieke plek. Veranderende stroming heeft gezorgd voor een zandhaak, er vormen zich duintjes en de vegetatie wordt steeds diverser. Het ontstaan van een eiland zie je hier in het klein gebeuren, met recht een kleurrijk gebied om te beschermen."

Marjan Veenendaal

BRAND M.S. SIER

Zaterdag 16 april werden we voor het eerst in de geschiedenis van WPD opgeschrikt door brand aan boord. Door een lek in de hydrauliekslag van de Schottel in de machinekamer van het m.s. Sier, is olie gelekt wat vlam heeft gevat. Op het moment van de brandmelding voer het m.s. Sier bijna de haven van Nes binnen. De passagiers zijn door de bemanning naar het autodek begeleid en konden via de autobrug veilig en rustig het schip verlaten. Inmiddels is de opgelopen schade weer hersteld en is het m.s. Sier weer in de vaart genomen.

LINTJESREGEN

Op dinsdag 26 april heeft op Schiermonnikoog burgemeester Ineke van Gent een Koninklijke Onderscheiding uitgereikt aan Ger van Langen, directeur van Wagenborg Passagiersdiensten. Hij is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Ger van Langen heeft de onderscheiding ontvangen voor zijn betrokkenheid in verschillende functies bij onder andere Stichting CO₂ Compensatie, Stichting Sport Promotie Ameland, KNRM op Schiermonnikoog en Ameland, Stichting Opleiding Zoute Veren en VVV Schiermonnikoog.

Foto: Gemeente Schiermonnikoog

INZENDING FOTOWEDSTRIJD

In de vorige editie van de WPDdetails, op social media en op WagenborgTV hebben we opgeroepen om jullie mooiste WPD-moment naar ons toe te sturen. Het was heel leuk om zo veel inzendingen te mogen ontvangen. Het kiezen van de winnende foto's was dan ook niet gemakkelijk. De foto's van de vier winnaars krijgen een plek aan de gevel bij één van onze Havenkantoren. Rechts zie je een collage van alle inzendingen.

De winnende foto's zijn de komende tijd te bewonderen op onze havenkantoren. De winnaars zijn: **Autger Soepboer (1)**, **Maaïke Zijlstra (2)**, **Marcel Renou (3)** en **Sietske Jousma (4)**.

Fotowedstrijd

Theater geïnspireerd door de boeiende eilandcultuur

Theater Sameland brengt kleurrijk theater over Ameland, door Amelanders en voor iedereen. Een unieke combinatie van toneel en muziek, geïnspireerd door de boeiende historie en cultuur van Ameland afgezet tegen de waan van elke dag.

De muziektheaterstukken van Sameland maken duidelijk dat het eiland met haar 3.600 inwoners, letterlijk en figuurlijk, altijd in beweging is. Stukken, zoals 'Ons Ameland' en 'Wat een circus' laten een aaneenschakeling zien van spraakmakende situaties op het eiland, omlijst met zelfgemaakte liederen: Kardinaal de Jong, De Stelp, het Amelands, afscheid nemen en weer thuiskomen, commandeur Hidde Kat, concurrentie en vriendschap. Herkenbare onderwerpen voor Amelanders, interessant en leuk voor wie het eiland wil ontdekken.

Sameland staat voor samen op Ameland. Geen tegenstellingen tussen Oost en West, maar Oost samen mét West. De 'S' staat voor Spektakel, wat we terugzien

in de inspirerende theaterspektakels met verrassende combinaties van theater, muziek, fraai licht en geluid. Theater Sameland wist het publiek te boeien,

dat was snel duidelijk, de opgevoerde stukken werden telkens gespeeld voor een uitverkocht huis.

Er loopt veel talent rond op Ameland, dat wordt duidelijk als we kijken naar de leden van Sameland. Marijn Oud, muzikant, accordeonist en zanger uit Buren en Eduard Visser uit Hollum, in het dagelijkse leven ambulancechauffeur en sinds 1986 actief in het amateurtoneel bij Nut & Genoegen, waren in 2015 de initiatiefnemers. Zij zochten uit elk dorp getalenteerde spelers op zang-, muziek- of toneelgebied. Al dwalend over het eiland brachten ze een bont gezelschap bij elkaar.

Op dit moment bestaat Sameland naast Marijn en Eduard uit Suzanne Oosterkamp (Ballum), Pauline Bruin-de Boer (Hollum), Wilbranda van Bavel (Nes), Nienke Brouwer-Bonthuis (Nes), Jan de Jong (Nes) en Baukje van der Meer (Hollum). Met Baukje Fennema uit Oostmahorn als regisseuse.

Elke speler heeft nieuwe dingen geleerd en is gegroeid. Liedjes schrijven, zingen, dwarsfluit-, gitaar- en accordeonspel. Dit samen met het ter plekke improviseren heeft verborgen talenten uit de spelers naar boven gehaald. Iedereen was verrast door het enorme succes van Sameland. Corona heeft de afgelopen 2 jaar roet in het eten gegooid, maar er zijn weer volop plannen, zo is het de bedoeling om met de oude samenstelling een CD op te nemen met alle zelfgeschreven liedjes. Er wordt met een vrolijke blik naar de toekomst gekeken.

Bijen brengen kleur op Schiermonnikoog

Al 75 jaar worden op Schiermonnikoog bijen geteeld van het Carnica-ras. De belangrijkste bijen-taak is bestuiving. Dit zorgt voor een keur aan bloemen en bevruchting. Zo kunnen wij net als vogels en knaagdieren groenten, fruit, zaden en noten eten uit eigen omgeving. De honingbijen worden gehouden door de Stichting Station voor Carnicateelt. Klaas Sluiman van de Stichting vertelt: "De imkers die de volken en stal aan de Reddingsweg beheren, zijn vrijwilligers uit de Noordelijke provincies. Je treft ze regelmatig op de boten van Wagenborg. Eenmaal per jaar is het op Schier Koninginnendag, meestal halverwege juli. Dan wordt de oogst van jonge koninginnen zichtbaar. Deze gaan met een hofhouding van 5 verzorgster-bijtjes, goed verpakt per post

naar imkers in Nederland en België. Zodat ook daar prettig kan worden geïmkerd.

Ondertussen halen de bijen op Schiermonnikoog nectar en maken daar honing van. Ze vliegen naar de kwelder waar lamsoor bloeit, de paarsblauw kleurige plant die met de voeten in het zoute water staat. Dit levert een unieke honing op waar bewoners en toeristen gek op zijn. De Stichting zorgt ervoor dat deze honing op het eiland wordt verkocht bij Spar, Vrouwe Jacoba en VVV. Uiteraard blijft er voor de overwintering van de volken ruim voldoende honing over voor de busy bees. Zodat ze sterk de winter doorkomen en het voorjaar opnieuw van kleur kunnen voorzien."

WAGENBORG SHIPPING BESTELT DERDE EASYMAX SCHIP BIJ SCHEEPSWERF KONINKLIJKE NIESTERN SANDER

Begin april heeft Wagenborg Shipping een bestelling geplaatst bij scheepswerf Koninklijk Niestern Sander voor de bouw van een zusterschip van de Egbert Wagenborg en de Máxima. Dit derde schip van het Easymax type wordt naar verwachting opgeleverd in de eerste helft van 2023. Daarnaast heeft Wagenborg tevens een optie genomen op een vierde EasyMax.

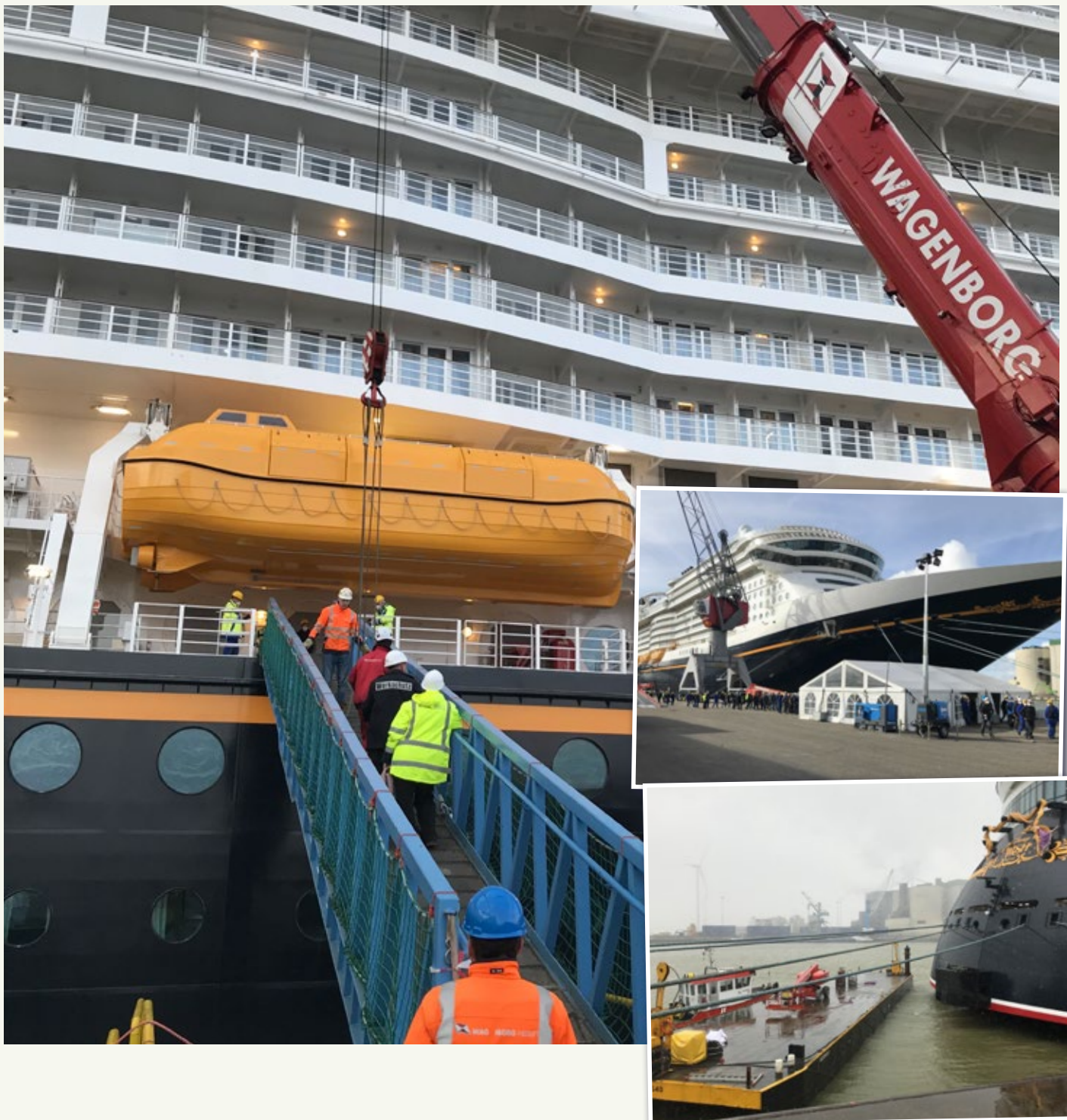
EASYMAX-CONCEPT

Het EasyMax-concept is een 'multi-purpose' schip met een laadvermogen van 14.000 ton en is gezamenlijk ontwikkeld door Wagenborg en Niestern Sander. Voor dit scheepsontwerp ontving Wagenborg in 2017 de KVMR Maritime Shipping Award, mede vanwege het superieure brandstofverbruik. De Egbert Wagenborg en Máxima hebben zich afgelopen jaren bewezen als duurzame en succesvolle schepen en zullen samen met haar toekomstige zusterschepen blijven bijdragen aan de internationale positie van Wagenborg Shipping als toonaangevende multipurpose rederij.

SCHEEPSAGENT BINNEN WAGENBORG GEEN DAG HETZELFDE

Wie het Wagenborgterrein op de Eemshaven nadert, kan het niet ontgaan. Een immens groot schip aan de kade geflankeerd door Nedlift-kranen, extra parkeerterreinen, grote tenten en container-units, extra beveiliging en vrachtwagens die af en rijden: hier is iets bijzonders aan de hand. En dat is ook zo. Na een pauze van 4 jaar, is de Wagenborg-kade weer het decor voor de afbouw van een cruiseschip van de Meyer Werft. In dit geval de Disney Wish die Meyer Werft bouwt voor Disney. En alle logistiek en 'geregeld' eromheen, wordt geregeld door de scheepsagenten van Wagenborg. Maico Bakker vertelt in geuren en kleuren over de hectiek dit zijn werk zo boeiend maakt.

KORTE VOORBEREIDINGSTIJD

"Pas acht weken van tevoren werd duidelijk dat het cruiseschip daadwerkelijk bij ons aan de kade afgebouwd zou worden. Dat betekende een korte voorbereidingstijd waarin wij als agent volle bak aan de slag moesten" vertelt Maico. Een scheepsagent assisteert een rederij bij het in- en uitklaren van het schip: hij handelt alle douaneformaliteiten af voor het schip en de lading met de diverse instanties: het Loodswezen, het Havenbedrijf, de douane, de goederenbehandelaars, de verschepers en ontvangers van de goederen, de expediteurs en alle andere praktische zaken die voor schip en haar bemanning geregeld moeten worden. Maico gaat door: *"De aanvoer van spullen ging van start, we regelden beveiliging, containerunits voor het inchecken, vier kantoorruimtes, stroom en water, planden heftrucks, hijskranen en sleepboten in, overlegden met de douane, marechaussee en de gemeente, vroegen vergunningen aan en ga zo maar door."*

"Op het allerlaatste moment kregen we ook nog te horen dat er een cateringmogelijkheid moest komen voor de medewerkers van de Meyer Werft, omdat de faciliteiten aan boord nog niet klaar waren. We moesten niet alleen een plek zoeken voor een grote tent, maar ook zorgen voor water en stroom. Hetzelfde gold voor de calamiteitentent. Als er aan boord wat gebeurt moeten mensen daardoorheen en zich registreren, zodat we weten of iedereen van boord is."

HECTIEK

Op 31 maart 2022 meerde de Disney Wish aan in de Eemshaven. Ondanks alle voorbereidingen, was het een chaos. Terwijl de sneeuw en hagel naar beneden kwamen, stonden bussen in de rij om medewerkers af te zetten en de stroomgenerator bleek het niet aan te kunnen. De collega's regelden in allerijl wachttenten en dekens en de generator werd vervangen door een vaste stroomvoorziening. Maico: *"Het was heel hectisch, maar het is mooi dat je dan kunt helpen."*

Ten tijde van het schrijven van dit stuk loopt de afbouw van het cruiseschip op zijn einde, maar de hectiek blijft. Mensen met vragen lopen in en uit, de telefoons blijven rinkelen en de portofoons laten regelmatig van zich horen, terwijl

ondertussen ook gestaag een stroom mails binnenkomt. De teams op de kade moeten ingeroosterd en aangestuurd worden en er wil op het laatste moment nog wel eens wat veranderen.

HARD WERKEN

Maico wordt in deze hectiek gelukkig bijgestaan door een team van andere Wagenborg scheepsagenten. De coördinatie van de vrachtwagens ligt bij Maico en zijn collega Gerwin Tuin. *"Daarnaast zorgen we voor Disney ook voor de registratie van alles wat er binnenkomt en uitgaat en is onze collega Pinar druk met het verzorgen van alle benodigde douanedocumenten. En er komen veel spoedverzoeken binnen. Zo hebben we bijvoorbeeld op de tweede dag 500 slaapzakken geregeld. En vlak voor een proefvaart hebben we onmisbare, bijzondere schroefjes uit Rotterdam op laten halen."* Agent Max Poelstra richt zich met name op de honderden medewerkers van Disney. *"Denk bijvoorbeeld aan vervoer en onderkomen. Ik denk dat we zo'n beetje*

alle hotels in de omgeving hebben afgehuurd."

"Het is hard werken voor de collega's, maar niemand die dat erg vindt", concludeert Voorman Peter Meijer. "Het is prachtig om onderdeel uit te maken van zo'n project, om het samen allemaal tot een goed einde te brengen."

INZET

Sinds begin 20e eeuw is Wagenborg als scheepsagent actief in de havens van Delfzijl en Eemshaven om primair haar eigen schepen te bedienen. Naarmate de schepen van Wagenborg meer Nederlandse havens aandeden, is deze activiteit uitgebreid naar alle Nederlandse zeehavens met vestigingen in Capelle aan den IJssel, Amsterdam en recent in Terneuzen. Vanuit deze laatste vestiging worden inmiddels ook de grotere Belgische havens bediend, zoals Antwerpen en Gent. Vorig jaar zijn, gezien de vele 'port calls' in Zweden en Finland, ook daar lokaal agentschappen door Wagenborg gestart.

KLANTENSERVICE

Waar loopt de reiziger tegenaan?

Elke dag weer proberen wij onze passagiers zo goed mogelijk van dienst te zijn. Vaak lukt dat, soms ook niet. In deze rubriek behandelen we telkens een veelgestelde vraag aan onze Klantenservice.

Hoe weet ik of ik op P1 of P2 kan parkeren?

Wagenborg Passagiersdiensten heeft twee parkeerplaatsen bij Holwerd voor lang parkeren. P1 is de parkeerplaats op de veerdam en P2 is een parkeerplaats binnendijs. Wanneer u naar de boot rijdt, ziet u in de bocht van de N356 net na Holwerd een verkeersbord staan aan de rechterkant van de weg. Hierop staat digitaal vermeldt of er nog genoeg parkeerplaatsen zijn bij P1 of dat u op P2 dient te parkeren. U kunt ook altijd de Klantenservice bellen (0900-9238) omtrent de actuele situatie van het parkeren.

Handig om te weten:

Wanneer er op P2 geparkeerd dient te worden, rijdt er altijd een gratis touringcar van de Jong Tours of vanaf 50 voertuigen een VW pendelbus van Wagenborg tussen de parkeerplaats en de veerhaven. De touringcar rijdt af en aan en de VW shuttlebus op verzoek. Uw bagage kan gewoon mee in de bus. Wanneer u terugkomt van het eiland kunt u zich melden bij de touringcar op het busstation of bij de portiersloge op P1. U wordt te allen tijde weer gratis teruggebracht naar P2.

Houdt rekening met extra reistijd wanneer er op P2 geparkeerd wordt. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen op mooie zomerdagen, tijdens feestdagen of evenementen.

VEERBOOTCAFÉ

Vindt u er ook iets van?

Heeft u een vraag of opmerking? Wilt u van gedachten wisselen over de dienstregeling of de inzet van de veerdienst en sneldienst? Schroom niet en stap binnen bij het Veerbootcafé.

Op de volgende data in 2022 is er een Veerbootcafé:

Ameland

7 september
9 november

Schiermonnikoog

5 september
5 december

Ameland:

Tijdstip: 10.30 - 11.30 uur, locatie Inspiratieruimte
VVV Ameland, Nes

Schiermonnikoog:

Tijdstip: 10.30 - 11.30 uur, locatie Informatiecentrum Het Baken

VOLGENDE EDITIE

WPDETAILS #19 VERSCHIJNT IN DECEMBER 2022

COLOFON

**UITGAVE VAN WAGENBORG
PASSAGIERSDIENSTEN**
VIERMAANDELIJKE PUBLICATIE

ADRES

Reeweg 4,
Postbus 70, 9163 ZM Nes/Ameland

EMAIL

wpdetails@wpd.nl

HOOFDREDACTEUR

Bob Rijpstra

REDACTIE

Egbert Krottje, Maud Hendriks, Guus
van der Linde, Natascha Gielen en
Berend Jan Schoonbeek

MEDEWERKER

Martine van der Linden

ONTWERP/OPMAAK

Gilbert Terpstra

COVERFOTO

Jantina Scheltema

FOTOGRAFIE

Jantina Scheltema, Romy Dam,
Janna Jacoba van der Laag, Simon
van der Woude, Janine Bekker en
Kevin Kiewiet

DRUKWERK

Grootgedrukt

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN

Copyright 2022 Wagenborg
Passagiersdiensten

De redactie beoordeelt het wel of niet
publiceren van kopij en houdt zich
het recht voor ingezonden bijdragen
te bewerken of in te korten. Niets in
deze publicatie mag gereproduceerd
worden zonder toestemming van WPD.

In deze publicatie is maximaal
aandacht besteed aan veiligheid.
Foto's op een werklocatie, waar
beschermingsmiddelen niet zichtbaar
zijn, zijn gemaakt op een moment dat
er geen werk in uitvoering was.

www.wpd.nl

THEMA 'RUST'

In deze komende editie o.a. aandacht voor:

1. Waarom vakantie op een eiland zo rustgevend is

Adembenemende natuur, rustige
stranden, mooie natuurgeluiden
en zuivere lucht.
Echt tot rust komen kan hier.

2. Opgroeien op een rustig eiland

Wat maakt opgroeien op een eiland
anders? Verhalen van bewoners.

3. Rustige afvaarten

Het is niet het hele jaar topdrukte.
Een impressie van afvaarten in
rustige perioden.

Wij staan altijd open voor suggesties en tips om WPDdetails voor u
als lezer nog interessanter te maken. Heeft u mooie foto's, een leuk
onderwerp of een goed idee, aarzel niet en neem contact met ons op
via wpdetails@wpd.nl.

“

Jacoba Oud (41) vaart sinds augustus 2021 gemiddeld vier per week mee op de sneldienst van Ameland naar Holwerd en vice versa. Ze brengt dan haar dochter Marin naar de wal en haalt haar weer op. Marin gaat naar speciaal onderwijs in Damwoude. Ze is niet de enige jonge Amelander die naar de vaste wal moet, dus is er een groepje ouders dat om de beurt een overtocht voor zijn of haar rekening neemt.

Het zijn lange dagen, geeft Jacoba toe. *“Breng ik de kinderen weg, dan nemen we om half acht de sneldienst naar Holwerd. Ik vaar daarna meteen weer terug. Bij het ophalen neem ik om kwart voor vier de sneldienst en varen we om kwart over vier weer terug. Doordat we dit samen doen als ouders, vaar je hoogstens één keer per dag heen en weer. Daarmee ben je wel een aantal uren kwijt per dag. Dat naast je gezin, -we hebben nog een dochter-, en het werk.”*

Tijdens elke overtocht doen zich dingen voor waar Jacoba blij van wordt. Ze geniet van het uitzicht (*“dan weet je weer even: we wonen echt mooi!”*) en is vooral te spreken over de betrokkenheid van het personeel. *“Marin kent de schippers en matrozen en groet ze telkens heel enthousiast. Het mooie is dat de medewerkers van Wagenborg ook een oogje in het zeil houden. Dat is heel prettig. Ze zijn echt heel meedenkend en behulpzaam. Er viel eens een sneldienst uit en ik kreeg meteen een telefoontje zodat ik iets anders kon regelen. Met kerst hebben de kinderen een cadeau gegeven aan de schippers en matrozen, als dank voor hun goede zorgen.”*

”

Vaste reiziger **IN BEELD...**

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN

Openingstijden klantenservice:

- maandag tot en met zaterdag van 08.00 - 20.00 uur
- zon- en feestdagen van 09.00 - 15.00 uur

Contact

0900 9238 (lokaal tarief)

Vanuit het buitenland: +31 88 103 1000

info@wpd.nl

www.wpd.nl